

موضوع بحث:

1- تحلیل استاتیکی: تحلیل استاتیکی زمانی است که بار وارده نسبت به زمان تغییر نکند یا

بسیار کند باشد.

2- تحلیل دینامیکی: اینرسی جسم به میان میاید

برای تعیین بار دینامیکی چون تحلیل آن مشکل است یک بار استاتیکی معادل بار دینامیکی را در

سازه بویود آورده و سپس تحلیل استاتیکی را انجام می دهند. (بجز در حالاتی که خیلی مهم است)

1- تحلیل سازه های صفحه ای: به سازه ای گفته می شود که هم فودسازه و هم بارهای وارده بر آن

در یک صفحه باشند.

2- تحلیل سازه های فضایی: به سازه ای گفته می شود که هم فودسازه و هم بارگذاری آن در یک

صفحه قرار نداشته باشند.

مثلاً سقف یک ساختمان یک سازه فضایی است زیرا فود سقف در صفحه است ولی بار عمود بر آن

یعنی وزن سقف عمود بر صفحه است که تشکیل فضا می دهد.

1- تحلیل قطی:

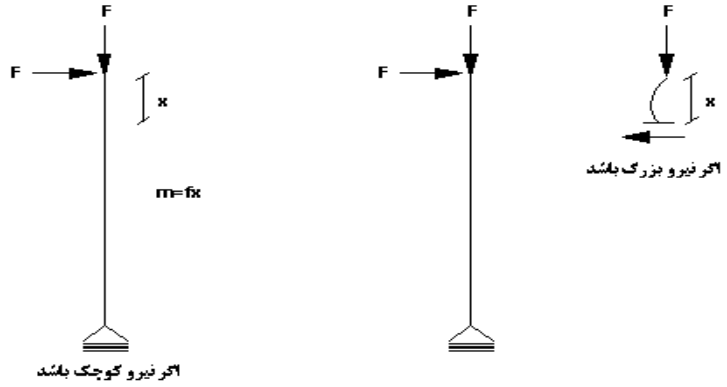
2- تحلیل غیر قطی:

دوفرض اساسی در تحلیل سازه:

1- مصالح تشکیل دهنده سازه از قانون هوک تبعیت می کند یعنی

2- تغییرات تنشی و کرنشی قطی است

3- تغییرات نره سازه بسیار کوچک است

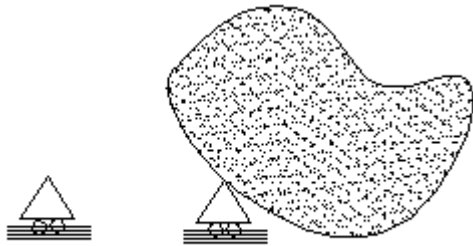
اگر دو فرض اساسی را داشته باشیم تحلیل فطی و اگر هر یک از آنها را نداشته باشیم تحلیل غیر فطی داریم. بر مسب اینکه کدامیک از این دو فرض را نداشته باشیم دو روش غیر فطی را داریم.

آنالیز غیر فطی:

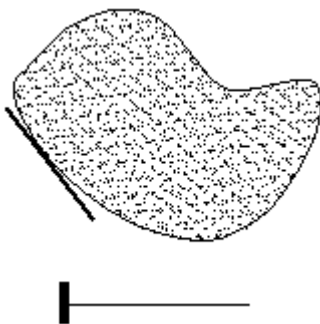
آنالیز غیر فطی هندسی

آنالیز غیر فطی مادی

1- تکیه گاه ساده یا مفصل دو مجهول را داریم، جابجایی در هر جهت صفر است ولی دوران داریم.

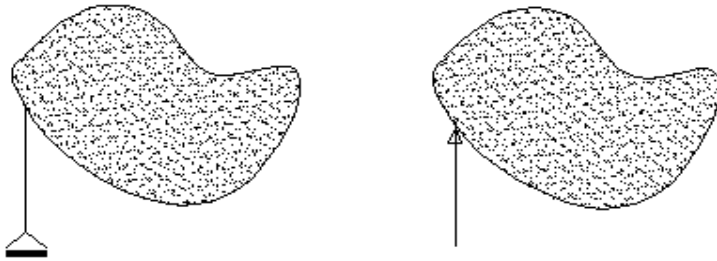

2- تکیه گاه غلطکی Roller

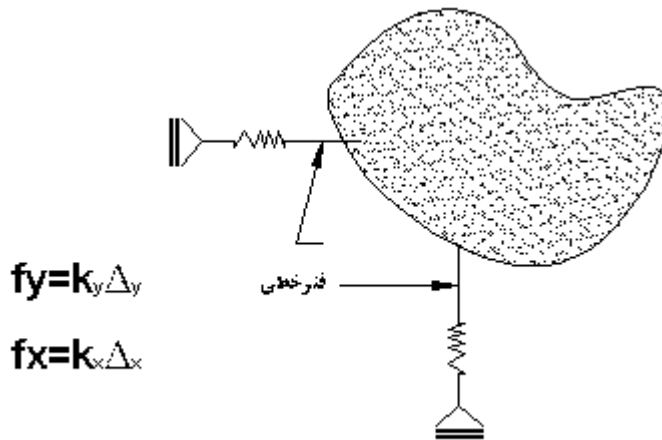
3- تکیه گاه گیردار fixed

4- تکیه گاه میله ای link

می تواند فقط یک عکاس العمل را در جهت خود میله تولید کند.

5- تکیه گاه ارتجاعی

تغییر مکان نقطه در راستا تکیه گاه

ارتجاعی

$$f_y = k_y \Delta_y$$

$$f_x = k_x \Delta_x$$

$$F = \Delta K$$

$$\Delta = \frac{F}{K} \Rightarrow \begin{cases} k = 0 \rightarrow \Delta = \infty \\ k = \infty \rightarrow \Delta = 0 \end{cases}$$

6- فنر دورانی یا تکیه گاه ارتجاعی درونی

لنگر ایجاد شده در تکیه گاه ارتجاعی $M =$

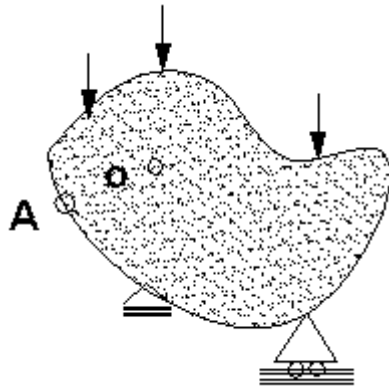
دوران ایجاد شده در ممل تکیه گاه $\theta =$

سفتی فنر دورانی

$$M = K\theta \Rightarrow \theta = \frac{M}{K} \Rightarrow \begin{cases} K = \infty \\ \theta = 0 \end{cases}$$

یعنی تمت اثرهزنیروی دوران ایجاد نمی شود

معادلات تعادل در سازه های صفحه ای:

برای سازه های تعادل در سازه های صفحه ای:

برای سازه های صفحه ای سه معادل تعادل داریم.

$$\begin{aligned} \sum F_x &= 0 \\ \sum F_y &= 0 \\ \sum M_o &= 0 \end{aligned} \quad \left. \vphantom{\begin{aligned} \sum F_x &= 0 \\ \sum F_y &= 0 \\ \sum M_o &= 0 \end{aligned}} \right\} \sum M_B = 0$$

بعبارت دیگر مداخل مولفه واکنش تکیه گاهی برای پایداری فارمی سازه ای صفحه ای که از نظر

داخلی پایدار می باشد لازم است توجه این شرط لازم است ولی کافی نیست.

مفهوم آن این می باشد که بردار برآیند عمود بر محور y باشد و موازی محور X ها باشد.

1- بردار برآیند روی امتداد OB قرار دارد.

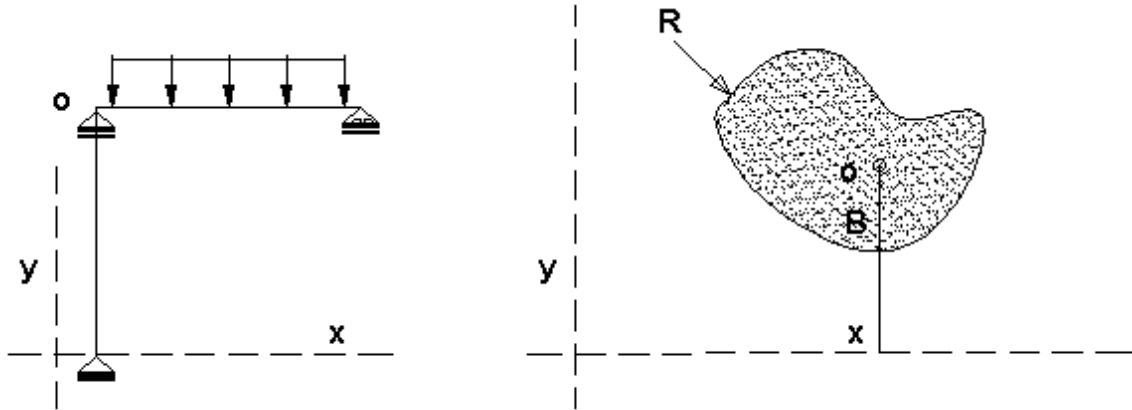
$\sum M_o = 0$ بردار برآینده باید از نقطه O بگذرد

$\sum M_B = 0$ بردار برآینده باید از نقطه B بگذرد

$\sum F_x = 0$ بردار بر محور x عمود موازی محور Y

بنابراین در این حالت باید O و B به گونه ای انتخاب شوند که امتداد OB عمود بر محور X ها باشد

بعبارت دیگر از دو شرط اول نباید شرط سوم بدست آید.

$$\sum F_y = 0, \sum M_o = 0, \sum M_B = 0 \quad -2$$

برداربر آینده امتداد OB بر محور Y ها عمود نمی باشد.

$$\sum M_A = 0, \sum M_B = 0, \sum M_o = 0 \quad -3$$

بعبارت دیگر سه نقطه نباید بر یک خط قرار گیرند.

سازه ها:

به دو قسمت تقسیم می شوند.

1- معین استاتیکی Determinate

2- نا معین استاتیکی Indeterminate

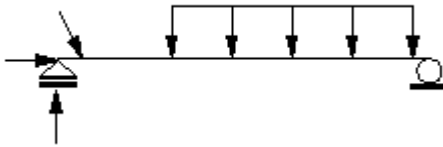
سازه معین سازه ای است که برای تحلیل آن نقطه معادلات تعادل کفایت است.

انواع سازه های معین

1- معین خارجی: عکس العمل تکیه گاهها را با معادلات تعادل تنها بدست آوریم.

2- معین داخلی: نیروهای داخلی را می توان با معادلات تعادل تنها بدست آورد.

سازه معین

توجه: سازه هایی که از لحاظ خارجی نامعین هستند از لحاظ داخلی نیز نامعین می باشند اما

بالعکس اینطور نیست.

$$m=10$$

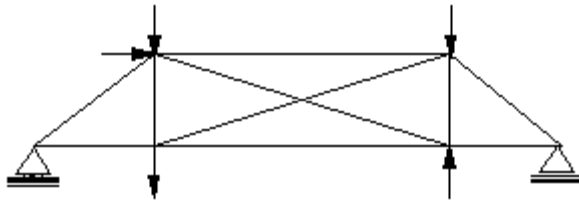
از لحاظ خارجی معین

$$j=6$$

از لحاظ داخلی نامعین

$$r=3$$

$$R=3$$

پایداری و ناپایداری یک سازه

سازه ای را پایدار می گوئیم که نحوه اتصال اجزاء آن به یکدیگر و همچنین شرایط تکیه گاه آن

بصورتی باشد که تحت اثر هر گونه بارگذاری متمم در سازه تغییر غرسهای بزرگ یا نیروهای داخلی

فیلی بزرگ ایجاد شود.

یک سازه صفحه ای حداقل باید سه مولفه تکیه گاه داشته باشد. اگر نداشته باشد از لحاظ خارجی

ناپایدار است.

شرط لازم برای آنکه یک سازه صفحه ای از نظر فارژی پایدار باشد آنستکه که حداقل 3 مولفه تکیه گاهی داشته باشد (توجه این شرط لازم است ولی کافی نیست).

سازه ناپایدار فارژی می باشد.

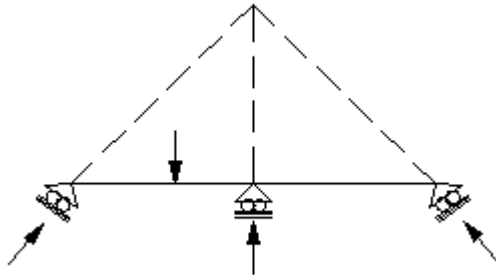

زیرا رابطه $\sum F_x = 0$ برقرار نمی باشد.

ناپایداری خارجی هندسی:

اگر وضعیت نیروهای عکس العمل به گونه ای باشد که یکی از معادلات تعادل ارضاء نشود در این

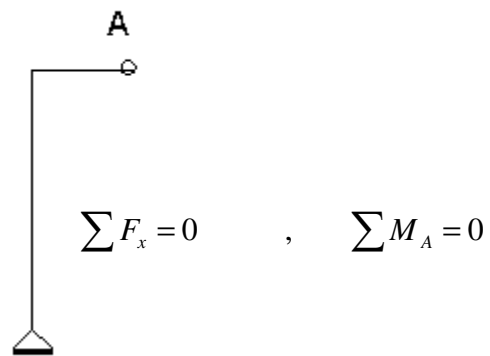
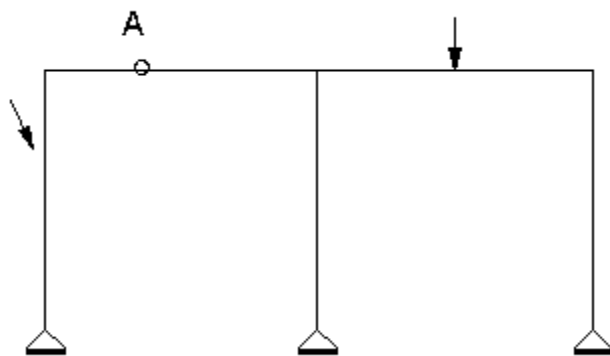
حالت سازه دارای ناپایداری خارجی هندسی است.

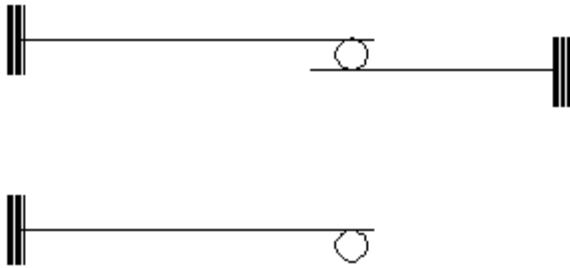

در مورد سازه های صفحه ای اگر همه مولفه های تکیه گاهی موازی یا همرسی باشند در این حالت

سازه دارای ناپایداری هندسی فارژی است.

معادلات شرط Condition Equation

اگر در یک اتصال که کاملاً مفصل باشند تعداد n عضو به آن اتصال وصل شده باشد تعداد معادلات شرطی ایجاد شده (n-1) فواید بود.

تعیین ناپایداری و درجه نامعینی قالبها

پایداری خارجی و تعیین درجه نامعینی خارجی

توجه، اگر جسم پایدار نبود ، دیگر بمتی برای معینی باقی نمی ماند.

$R < 3$: ناپایدار خارجی

$R > 3$: ناپایداری خارجی هندسی:

مولفه تکیه گاهی موازی یا همرس، اگر مولفه های تکیه گاهی موازی یا همرس نباشد پایدار خارجی است.

R: تعداد مجهولات

C: تعداد معادلات شرط

تعداد معادلات = $3 + C$

I $R = c + 3$

II $R > C + 3$

III $R < C + 3$

I:سازه معین

II:سازه نامعین

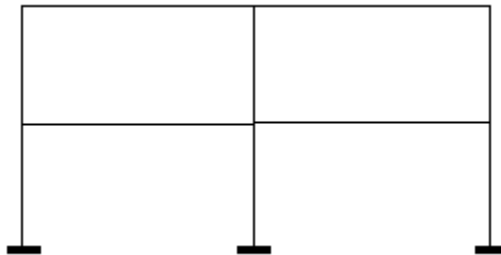
III:سازه ناپایدار

روشهای تعیین درجه نامعینی تابها:

1- شمارش معادلات و مجهولات

2- شمارش ملقه های و کادرهای ، بسته

3- تبدیل قاب به شافه های معین

J: تعداد گره ها

m: تعداد اعضا

R: تعداد مولفه های تکیه گاهی

C : تعداد معادلات شرطی

$3z = \text{تعداد کل معادلات تعادل}$

$3m + R = \text{تعداد کل مجهولات}$

$3z + C = \text{تعداد کل معادلات}$

تعداد درجه نامعینی $= (3m + R) - (3z + C)$

$3m + R = 3z + C$ (I)

$3m + R > 3z + C$ (II)

$3m + R < 3z + C$ (III)

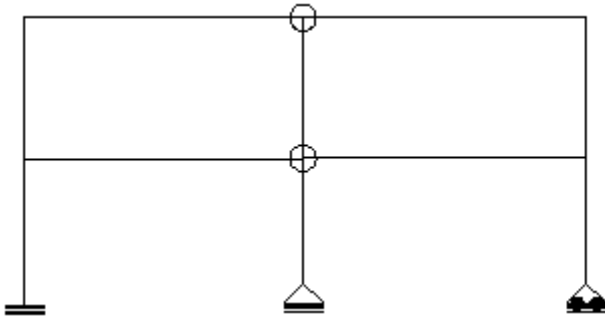
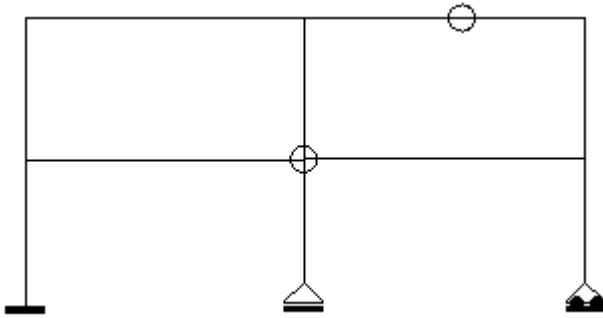
I:سازه معین است.

II:سازه نامعین

III:سازه ناپایدار است.

$$\left. \begin{array}{l} j = 4 \\ m = 3 \\ R = 6 \\ C = 2 \end{array} \right\} \begin{array}{l} 3m + R = 3(3) + 6 = 15 \\ 3j + C = 3(4) + 0 = 12 \end{array} \left. \vphantom{\begin{array}{l} j = 4 \\ m = 3 \\ R = 6 \\ C = 2 \end{array}} \right\} \begin{array}{l} \text{سازه نامعین} \\ 3 \text{ درجه نامعین فاربی } 15 - 12 = 13 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} j = 9 \\ m = 10 \\ R = 6 \\ C = 5 \\ 3j + C = 32 \quad , \quad 3m + R = 36 \end{array} \left. \vphantom{\begin{array}{l} j = 9 \\ m = 10 \\ R = 6 \\ C = 5 \end{array}} \right\} \begin{array}{l} \text{4 درجه نامعین} \end{array}$$

روش کادر بسته:

هر کادر بسته 3 درجه نامعین است.

درجه نامعینی $= 3L - C + R - 3$

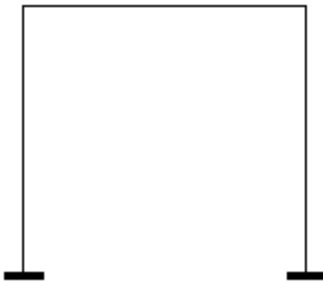
تعداد معادلات $= C + 3$

تعداد مجهولات $= 3L + R$

L: تعداد ملقه های بسته در سازه

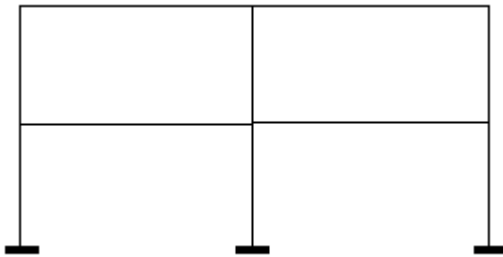
C: تعداد معادلات شرطی

R: تعداد مولفه تکیه گاهی

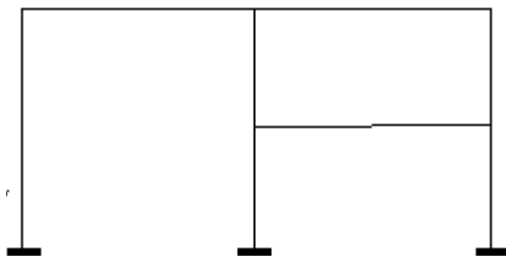

درجه نامعینی $= 3L - C + R - 3 + 3 \times 0 - 0 + 6 - 3 = 3$

درجه نامعینی $= 3 \times 2 - C + 9 - 3 = 12$

$L = 2$
 $C = 0$
 $R = 9$

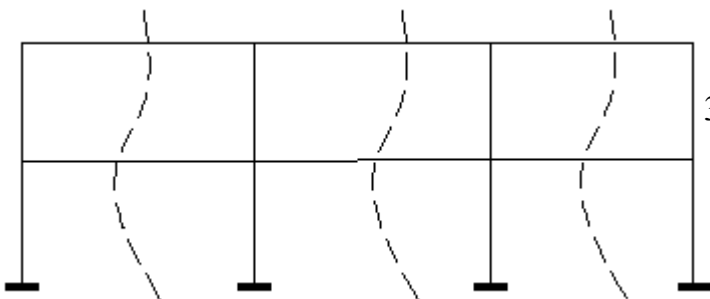

$R = 5$
 $C = 2 + 2$

درجه نامعینی $= 3 \times 1 - 4 + 9 - 3 = 5$

اگر تمام تکیه گاهها گیردار باشد و مفاصل داخلی (معادله شرطی) نداشته باشیم درجه نامعینی

برابر است با:

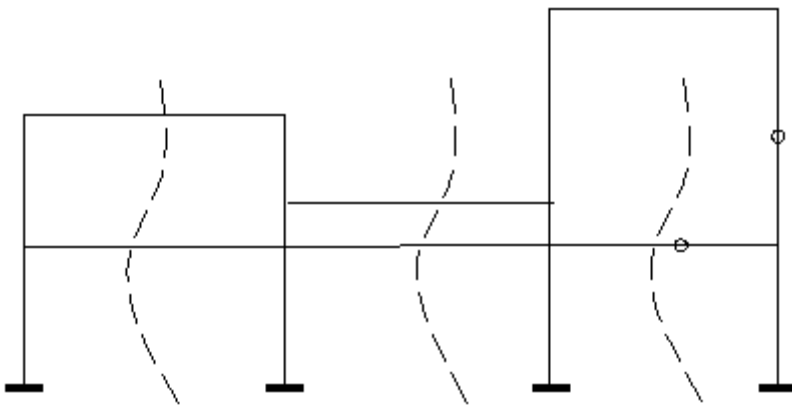

(تعداد نقاط قطع شده به وسیله شما) $\times 3$

ولی اگر معادله شرطی را داشته باشیم و تکیه گاهها گیردار نباشد.

تعداد مولفه های تکیه گاهی لازم برای آنکه (- (تعداد نقاط برش فورده $\times 3 =$ درجه نامعینی تمام

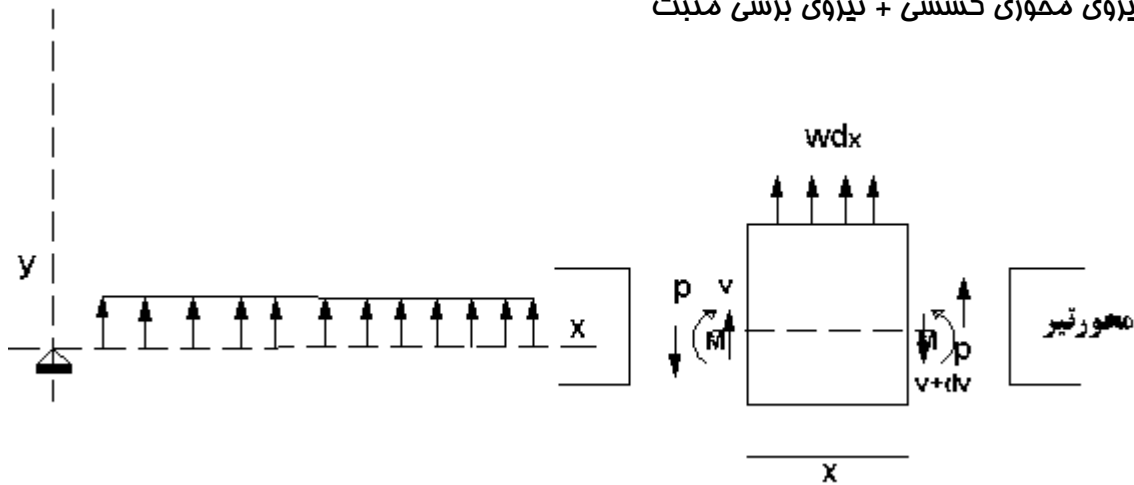
تکیه گاهها را گیردار کنند.)

$$3 - 6 - 3 = 9 = \text{درجه نامعینی}$$

معادله دیفرانسیل تعادل تیرها:

نیروی محوری کششی + نیروی برشی مثبت

معادلات تعادل تیرها:

$$1) \sum F_x = 0 \rightarrow -P + P(x)dx = 0 \rightarrow -P + P(x)dx + P + dP = 0 \Rightarrow dP = -P(x)dx$$

$$\frac{dP}{dX} = -P(x) \quad \text{if } P_2 - P_1 = \Delta P \Rightarrow P_2 - P_1 = \Delta P = \int_{x_1}^{x_2} P(x)dx$$

$$2) \sum F_y = 0 \quad V + W(x)dx - (V + dV) = 0 \Rightarrow dV = W(x)dx \Rightarrow \frac{dV}{dx} = W(x)$$

$$\text{اگر از چپ به راست حرکت کنیم} \quad V_2 - V_1 = \Delta V = \int_{x_1}^{x_2} w(x)dx$$

$$\text{اگر از راست به چپ حرکت کنیم} \quad V_2 - V_1 = -\Delta V = \int_{x_1}^{x_2} w(x)dx$$

$$\downarrow \sum M_A = 0 \rightarrow M + Vdx + w(x)dx\left(\frac{dx}{2}\right) - (M + dM) = 0$$

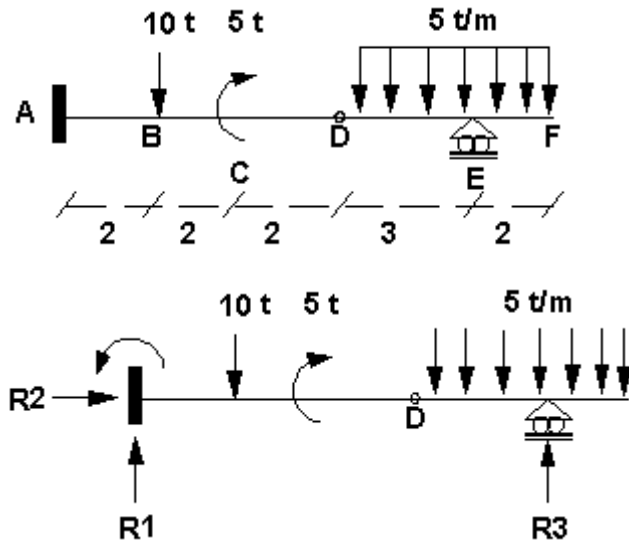
$$Vdx + \frac{wx}{2}(dx)^2 - dM = 0 \Rightarrow dM = Vdx$$

$$M_2 - M_1 = \Delta M = \int_{x_1}^{x_2} Vdx$$

$$M_2 - M_1 = -\Delta M = -\int_{x_1}^{x_2} V dx \quad \text{اگر از راست به چپ حرکت کنیم}$$

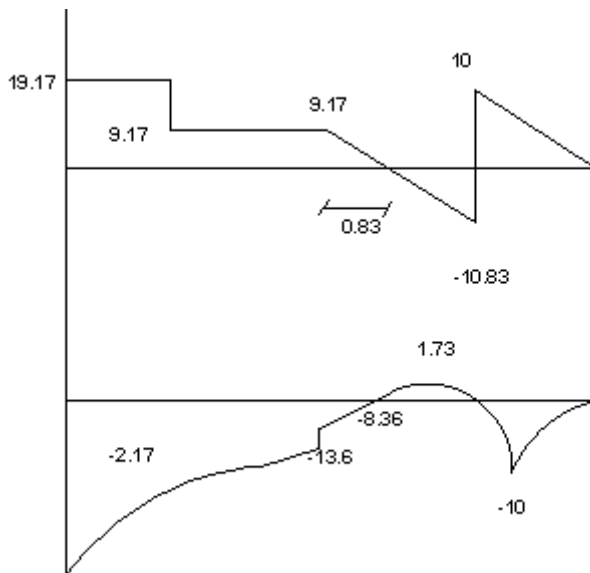
در صورتی که بار به طرف پایین بود در رابطه w قرار داده شود.

مثال:

$$+\uparrow \sum M_A = 0 \Rightarrow -M_1 + 10 \times 2 + 5 + 5 \times 5 \times 8.5 - 20.83 \times 9 = 0 \Rightarrow M_1 = 50.03 \text{ t.m}$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow R_1 - 10 - 5 \times 5 + 20.83 = 0 \Rightarrow R_1 = 14.17 \text{ ton}$$

قواعد مربوط به رسم نیروی برشی

1- در فاصله هایی که هیچ نیرویی وارد نمی شود مقدار نیروی برشی ثابت است.

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow R_2 = 0$$

2- در نقاطی که نیروی متمرکز داشته باشیم در منفی نیروی برش پرش داریم که مقدار پرش برابر

مقدار نیروی متمرکز و بعد آن جهت نیروی متمرکز است.

3- لنگر متمرکز اثر موضعی در رویمنمنی نیروی برشی ندارد.

4- در فاصله ای که بار گسترده اعمال می شود تغییر منمنی نیروی برشی برابر سطح منمنی بار می

باشد.

5- اثر بار گسترده یکنواخت در فاصله ای وارد می شود در آن فاصله نیروی برشی فطی است بعبارت

دیگر منمنی نیروی برشی در این حالت یک خط راست است که شیب آن برابر شدت بار گسترده

است.

6- در انتهای آزاد مقدار نیروی برشی باید صفر شود.

قواعد مربوط به رسم دیاگرام خمشی

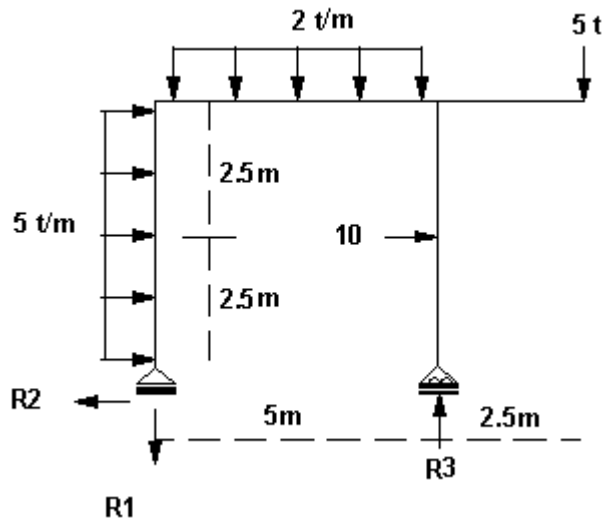
- 1- تغییر لنگر خمشی در فاصله دو نقطه برابر سطح زیر منحنی نیروی برشی می باشد.
- 2- اگر در فاصله دو نقطه هیچ نیرویی وارد نشود نمودار تغییرات کنار یک نمودار فطی است.
- 3- در محل اعمال نیروی متمرکز منحنی لنگر خمشی پیوسته است ولی یک شکستگی در آن ایجاد می شود.
- 4- در صورتی که از سمت چپ تیر حرکت کرده باشیم در محل اعمال لنگر متمرکز در منحنی لنگر خمشی پرش داریم پرش به سمت بالا است اگر لنگر در جهت عقربه های ساعت باشد و بالعکس.
- 5- در محل مفصل لنگر باید (مفصل داخلی) صفر شود که به عنوان کنترل محاسبات می توان از آن استفاده کرد. در انتهای آزاد و در تکیه گاههای مفصلی که در انتهای تیر قرار دارند نیز لنگر صفر است.
- 6- در فاصله های که در تیر بار گسترده یکنواخت داشته باشیم منحنی لنگر خمشی یک تابع درجه 2 است.
- 7- جهت تغير منحنی لنگر منحنی به سمت بالا است اگر بار گسترده به سمت بالا باشد و بالعکس.
- 8- در محلی که نیروی برشی صفر شود منحنی لنگر خمشی بر خط افق مماس است و فقط ماکزیمم یا مینیمم لنگر خمشی.

$$\frac{dM}{dx} = V \quad , \quad \frac{dV}{dx} = w \quad , \quad \frac{d^2M}{dx^2} = w$$

اگر لنگر در جهت عقربه های ساعت باشد جهش به طرف بالا و اگر لنگر در خلاف جهت عقربه های ساعت باشد جهش به طرف پایین است.

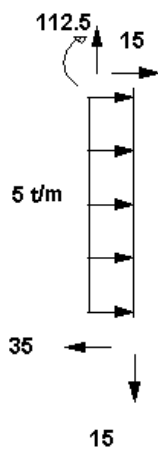
مثال:

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow -R_1 + 5 \times 5 + 10 = 0 \Rightarrow R_1 = 35 \text{ ton}$$

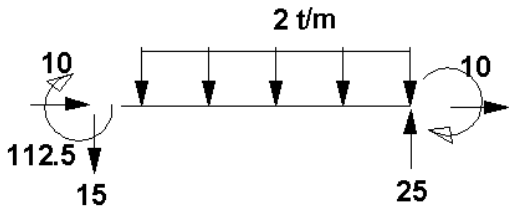
$$+ \uparrow \sum M_B = 0 \Rightarrow 5 \times 5 \times 2.5 + 2 \times 5 \times 2.5 + 10 \times 2.5 + 5 \times 7.5 = R_3 \Rightarrow R_3 = 35 \text{ ton}$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow -R_2 - 2 \times 5 - 5 + 30 \rightarrow R_2 = 15 \text{ ton}$$

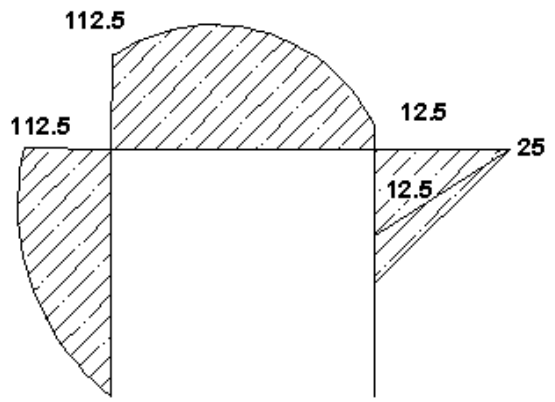
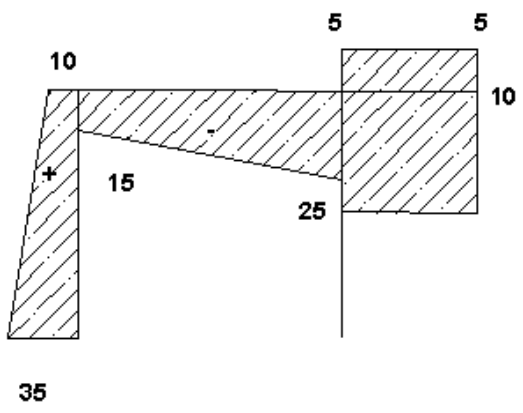
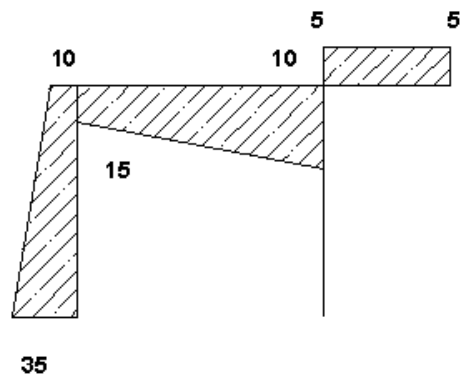
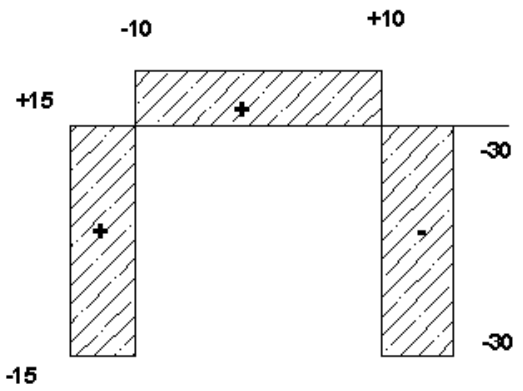

$$h + 5 \times 5 - 35 = 0 \Rightarrow h = 10$$

$$M - 5 \times 5 \times 2.5 + 35 \times 5 = 0 \Rightarrow M = -112.5$$

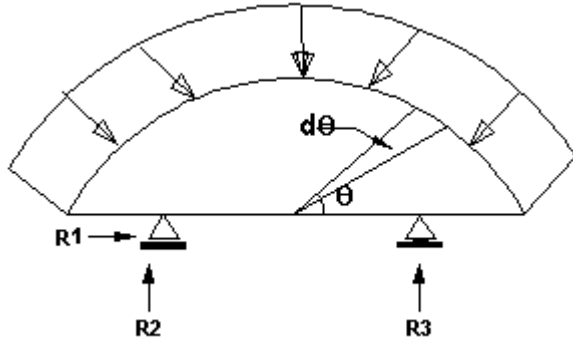

$$M - 2 \times 5 \times 2.5 - 15 \times 5 + 112.5 = 0 \Rightarrow M = -12.5$$

مثال:

معادله تغییرات لنگرفنٹی ونیروی برشی ونیروی مموری رارسم کنید.

$$\sum F_x = 0$$

$$R_1 - \int_0^{\pi} qr \cos \theta d\theta = 0 \Rightarrow R_1 - qr \int_0^{\pi} \cos \theta d\theta = 0 \Rightarrow R_1 - qr [\sin \theta]_0^{\pi} = 0 \Rightarrow R_1 = 0$$

قسمت دوم مسئله می توانیم بگوییم بدلیل تقارن R_2 و R_3 با هم برابرند لذا یک معادله تعادل

در راستای قائم نوشته و عکس العملها بدست می آید.

اگر مول مرکز دایره ممان بگیریم تمام نیروهای شعاع ممان با آنها صفر می شود و تنها R_2

و R_3 باقی مانده لذا با هم برابرند.

$$4r \sin \theta d\theta \times r(1 - \cos \theta) + qr \cos \theta \times r \sin \theta + 2r \times R_2 = 0$$

$$+ \uparrow \sum m_b = 0$$

مالت بعدی پیدا کردن R_3 می باشد.

$$R_2 \times (2 \times r) + \int_0^{\pi} qr^2 [\sin \theta (1 - \cos \theta) + \cos \theta \sin \theta] d\theta = 0$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow R_2 + R_3 - \int_0^{\pi} qr \sin \theta d\theta = 0$$

$$2rR_2 + qr^2 \int_0^{\pi} \sin \theta d\theta = 0 \Rightarrow 2rR_2 + qr^2 [-\cos \theta]_0^{\pi} = 2rR_2 + 2qr^2 = 0 \Rightarrow R_2 = qr$$

$$R_3 = qr \int_0^{\pi} \sin \theta d\theta - R_2 = qr \int_0^{\pi} \sin \theta d\theta - qr$$

$$= qr [-\cos \theta]_0^{\pi} - qr = 2qr - qr \Rightarrow R_3 = qr$$

$$2R_2 - \int_0^{\pi} qr \sin \theta d\theta = 0 \rightarrow R_2 = qr = R_3$$

یک برش در ممل θ می زنیم و داریم:

$$\sum F_x = 0 \rightarrow V + qr \sin \theta - \int_0^{\theta} qr \cos(\theta - \alpha) d\alpha = 0$$

$$\begin{aligned} V &= qr \int_0^{\theta} qr \cos(\theta - \alpha) d\alpha - qr \sin \theta \\ &= qr [-\sin(\theta - \alpha)]_0^{\theta} - qr \sin \theta \\ &= qr [\sin \theta - \sin 0] - qr \sin \theta \\ &\Rightarrow V = 0 \end{aligned}$$

اگر نیروی برشی در یک فاصله صفر شود در آن فاصله مقدار لنگر ثابت می باشد.

چون نیروی برشی در تمام قوس صفر می شود لذا مقدار لنگر در تمام قوس ثابت می شود چون

لنگر در دو انتها صفر می باشد پس در تمام قوس صفر است.

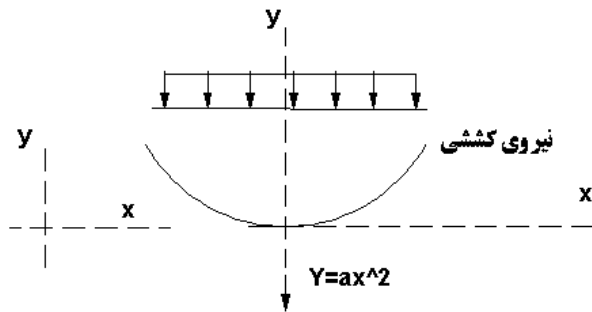
$$\sum F_y = 0 \quad -p + qr \cos \theta - \int_0^{\theta} qr \sin(\theta - \alpha) d\alpha = 0$$

$$\begin{aligned} p &= qr \cos \theta + qr \int_0^{\theta} \sin(\theta - \alpha) d\alpha = qr \cos \theta + qr [\cos(\theta - \alpha)]_0^{\theta} \\ &= qr \cos \theta + qr [1 - \cos \theta] \\ &= qr \cos \theta + qr \cos \theta \\ &\Rightarrow p = qr \end{aligned}$$

در تمام طول قوس نیروی محوری مقدار ثابت qr می باشد

$$\sum M_b = 0$$

$$qr \times r - M - qr \times r = 0 \Rightarrow M = 0$$

کابلها:

کابلها فقط نیروی کششی را تحمل می کنند.

1- اگر کابل تحت اثر بار گسترده یکنواخت

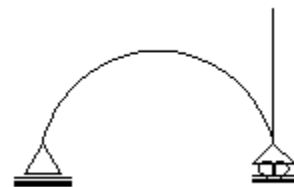
در سطح افق به شکل سهمی درجه 2 در

می آید.

اگر جهت نیرو در شکل عوض شود کابل فشار را نمی تواند تحمل کند و باید دال بتنی باشد.

2- اگر یک قوس سهمی تحت اثر بار یکنواخت در افق قرار گیرد در صورتی که شرایط تکیه گاهی

مطابق بالا باشد در آن فقط نیروی مموری فشاری ایجاد خواهد شد.

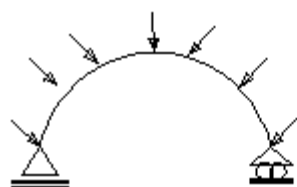
هم نیروی برشی وهم نیروی مموری داریم

3- در یک قوس دایره ای تحت اثر بار یکنواخت شعاعی در صورتی که شرایط تکیه گاهی مطابق

شکل فوق باشد فقط نیروی مموری در قوس ایجاد می شود و لنگر برش صفر خواهد بود.

اگر قوس داشته باشیم و تحت اثر فشار می باشد (امتداد آنها از مرکز بگذرد در قوس قسمتی از

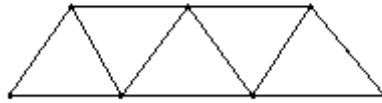
یک دایره) نیروی کششی در آن ایجاد می شود.

نیروی
فشاری

خرپاها:

خرپا سازه ای متشکل از اعضاء یک بعدی مستقیم است که در انتهاها توسط اتصال (مفصل یا لولا) به هم وصل شده اند و بارگذاری فقط در گره ها (محل اتصال اعضاء) انجام می شود.

نتایج:

1- تمام اعضاء خرپا فقط دارای نیروی مموری فاصل هستند.

انواع خرپاها:

1- خرپاهای ساده Simple Truss

2- خرپاهای مرکب Compound Truss

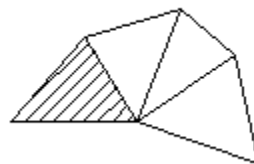
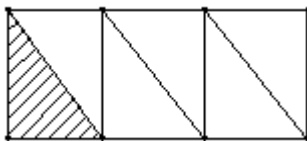
3- خرپای مبهم (پیچیده) Complex Truss

1-خرپای ساده:

خرپایی ساده می باشد که بتوان یک هسته مثلث اولیه شامل سه گره و سه عضو پیدا کرد برای

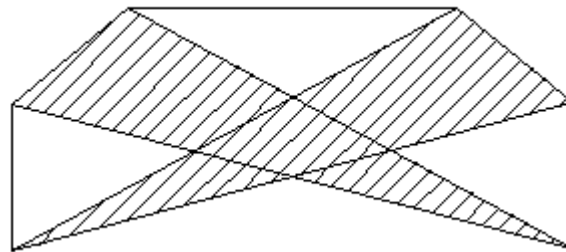
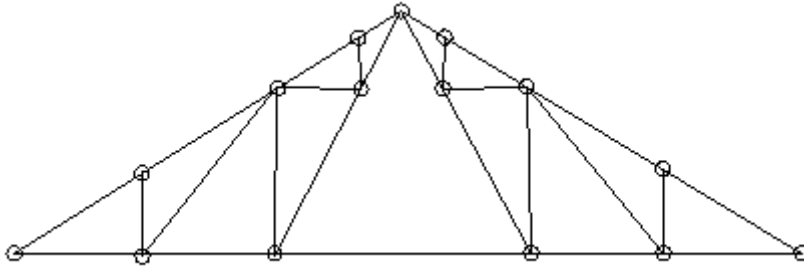
سافت خرپا باید هر گروه جدید توسط دو عضو جدید به شکل قبلی وصل شده باشد.

2- فرپای مرکب:

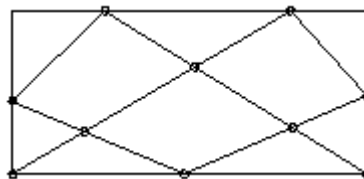
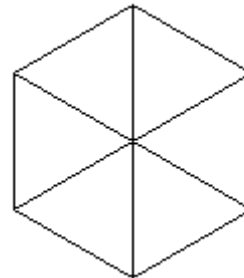
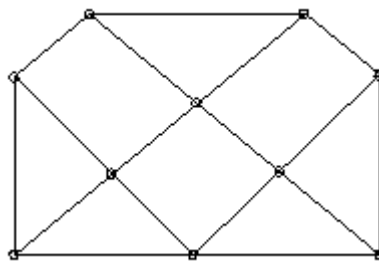
فرپایی است که از یک سری فرپای ساده تشکیل شده باشد و توسط اعضاء مناسب به هم وصل

شده باشد فرپاهایی زیر یک فرپای مرکب مشتکل از دو فرپای ساده باشد.

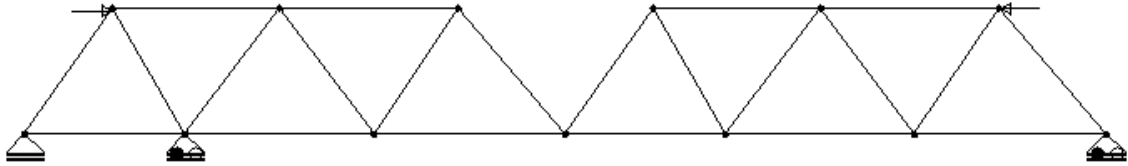
فرپاهای مبهم یا پیچیده:

فرپای است که نه ساده باشد و نه مرکب

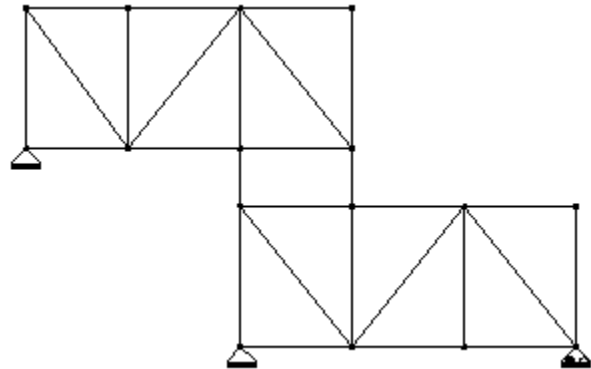
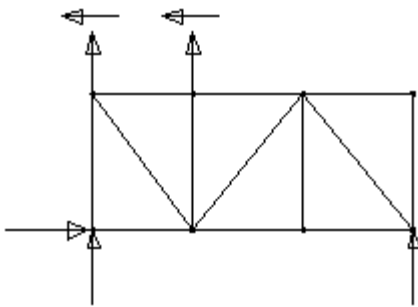
پایداری و ناپایداری خراباها- تعیین درجه نامعینی خراباها:

فقط برای نامعینی و معینی خارجی به کار می رود. $c=1$

قاب برش فورده معادله شرط ایجاد می کند زیرا نیروی برش در امتداد عمود بر میله باید صفر باشد.

و اگر میله همراست باشد لنگر مول آن نقطه باید صفر باشد.

R: تعداد عکس العمل ها

C: تعداد معادلات شرط

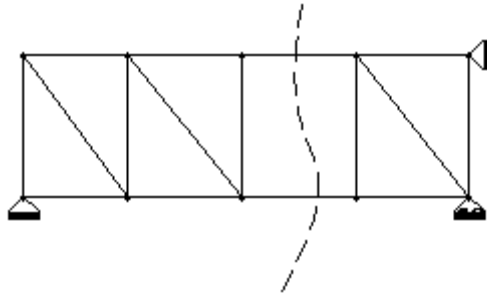
اگر تعداد عکس العملها از $3+C$ کمتر باشد سازه ناپایدار خارجی است.

اگر تعداد عکس العملها برابر $3+C$ باشد در صورتی که سازه ناپایداری هندسی نداشته باشد آنگاه

معین است اگر تعداد عکس العملها از $3+C$ بزرگتر باشد در صورتیکه ناپایداری هندسی نداشته

باشیم آنگاه سازه نامعین است.

$R=6$ $c+3=4=r$ $n=R-r=2$ درجه نامعینی

سازه پایدار می باشد

R : تعداد عکس العملها

J : تعداد گرهها

m : تعداد عضوها

$R+m$: تعداد کل مجهولات

$2j$: تعداد کل معادلات

1- سازه ناپایدار است $2j > R+m$

2- اگر سازه ناپایدار نباشد آنگاه معین است $2j = R+m$

3- اگر سازه ناپایدار نباشد آنگاه نامعین است $2j < R+m$

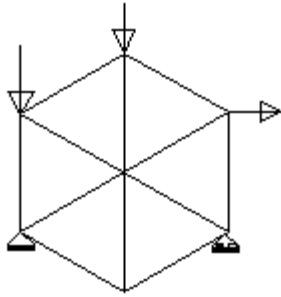
$$n = R + m - 2j$$

آنلیز خریهای معین:

1- روش گره

2- روش مقطع

روش هنبرگ در آنالیز فریاهای پیچیده:

- 1- یک عضو فریا را به گونه ای جابه جا می کنیم که فریای مامل یک فریای پایدار ساده یا مرکب شود. توجه باید کرد که شرایط تکیه گاهی و بارگذاری تغییر نمی کند.

2- فریای حاصل در مرحله 1 (فریای شماره 1) تحت اثر بار خارجی آنالیز می کند.

- 3- در فریای مرحله 2 بارهای خارجی را برمی داریم و در محل عضو جابجا شده یک جفت نیروی واحد قرار می دهیم و فریای 2 و این فریارا آنالیز می کنیم.
- 4- مقدار X را از رابطه زیر به دست می آوریم.

$$P = \text{نیروی ایجاد شده از عضو AC در فریای (1)}$$

$$\rho = \text{نیروی ایجاد شده از عضو AC در فریای (2)}$$

$$0 = P + X\rho \Rightarrow X = -\frac{P}{\rho}$$

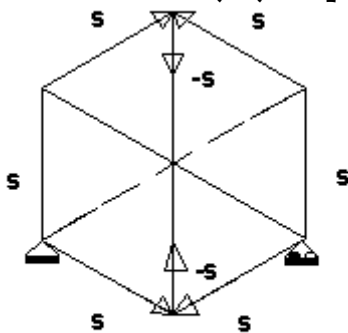
$$F(0) = F(1) + XF(2) \Rightarrow$$

$$A(0) = P + X\rho = P + -\frac{P}{\rho} \times \rho$$

تست بار صفر:

اگر سازه ای معین بار به آن وارد نشود تمام عکس العملها و نیروهای داخلی باید صفر شود.

روش:

(2)

- 1- نیروی داخلی یکی از اعضاء فریا را برابر مقدار غیر صفر

فرض می کنیم.

3- تمت اثر این نیروی داخلی سازه را بصورت کامل آنالیز

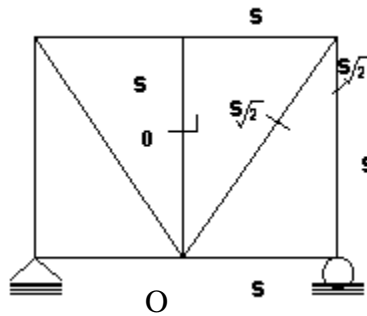
می کنیم.

اگر در مین آنالیز به این نتیجه رسیدیم که $S=0$ سازه پایدار است ولی اگر آنالیز بصورت کامل آنالیز شود و در نتیجه $S=0$ بدست نیامده سازه ناپایدار است.

سازه هایی که ناپایداری آنها توسط آزمون بار صفر مشاهده می شود به اعضاء بحرانی معروف ند.

مثال:

در مورد یک فرپا پایدار با استفاده از روش آزمون بار صفر

$$\sum F_y = 0 \rightarrow s = 0$$

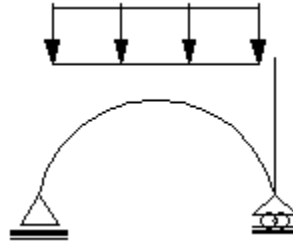
اگر با یک عضو شروع کردیم برای تشفیص ناپایداری کافی است اما برای تشفیص پایداری باید

تمام اعضاء کنترل شوند.

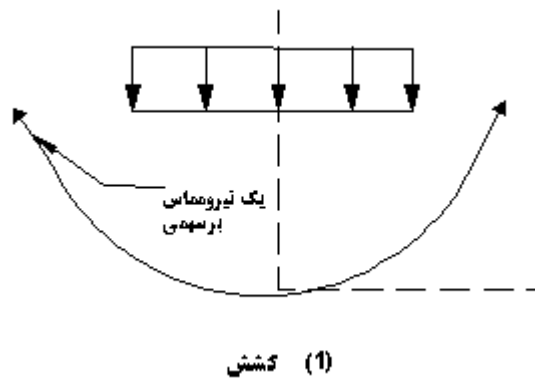
$$\sum F_y = 0 \rightarrow S\sqrt{2} = 0 \rightarrow S = 0 \quad \text{درگه } O$$

حل مسائل امتحانی میان ترم

-1

ابتدا نکاتی در مورد توسها:

$$y = ax^2 + bx + c$$

با انتخاب مبدأ در رأس سهمی نتیجه خواهد شد:

$$y = ax^2$$

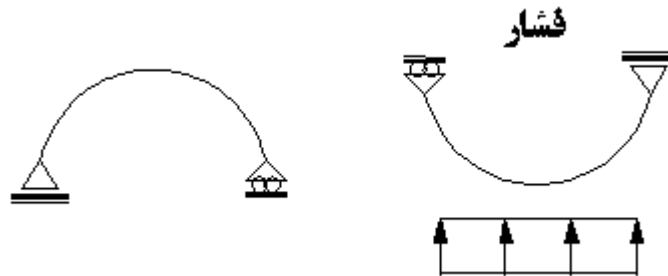
در یک قوس که تکیه گاهها مطابق شکل زیر و بارگذاری نیز به صورت زیر باشد فقط نیروی مموری

داریم.

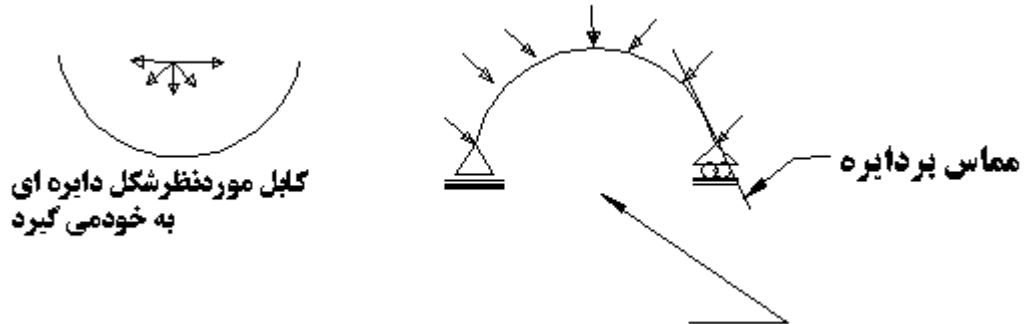
$V=0$: نیروی برشی

$M=0$: لنگر خمشی

توجه: اگر قوس دایره ای باشد یا اگر شرایط تکیه گاهی عوض می شوند نیروی برشی و لنگر فنثی صفر نیست.

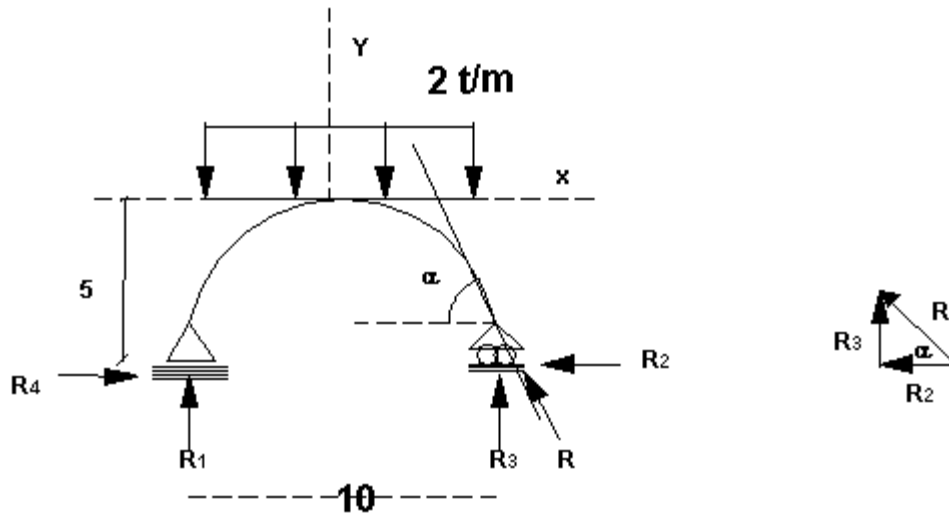
بار در یک عدد منفی ضرب شده است پس نیروهای داخلی هم در یک عدد منفی ضرب شده اند و فقط کابل فشار را می توان تحمل کند و برش و خمش را تحمل نمی کند.

کابل مورد نظر شکل دایره ای به خود می گیرد

فقط نیروی فشاری در آن ایجاد می شود پس دارای نیروی مموری

است و لنگر خمشی و برشی صفر است (قوس دایره ای) بارگذاری یکنواخت شعاعی برای حل مسئله ابتدا یک سیستم مختصات را در نظر می گیریم.

$$y = ax^2 \quad x = 5 \quad , \quad y = -5 \quad -5 = a \times 5^2 \Rightarrow a = -0.2$$

$$y = -0.2x^2$$

$$y' = \text{شیب} = 0.4x \Rightarrow \tan \alpha = |y'(5)| = 0.4 \times 5 = 2$$

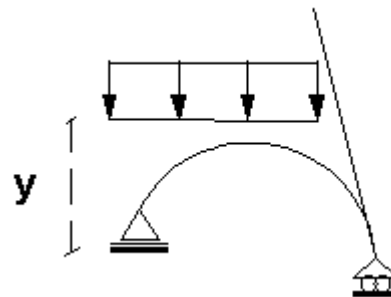
$$\tan \alpha = 2 \quad \tan \alpha = \frac{R_3}{R_2} = 2 \Rightarrow R_3 = 2R_2$$

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow R_1 \times 10 - 2 \times 10 \times 5 = 0 \Rightarrow R_1 = 10 \text{ t}$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow R_1 + R_3 = 2 \times 10 \Rightarrow R_3 = 10 \text{ t}$$

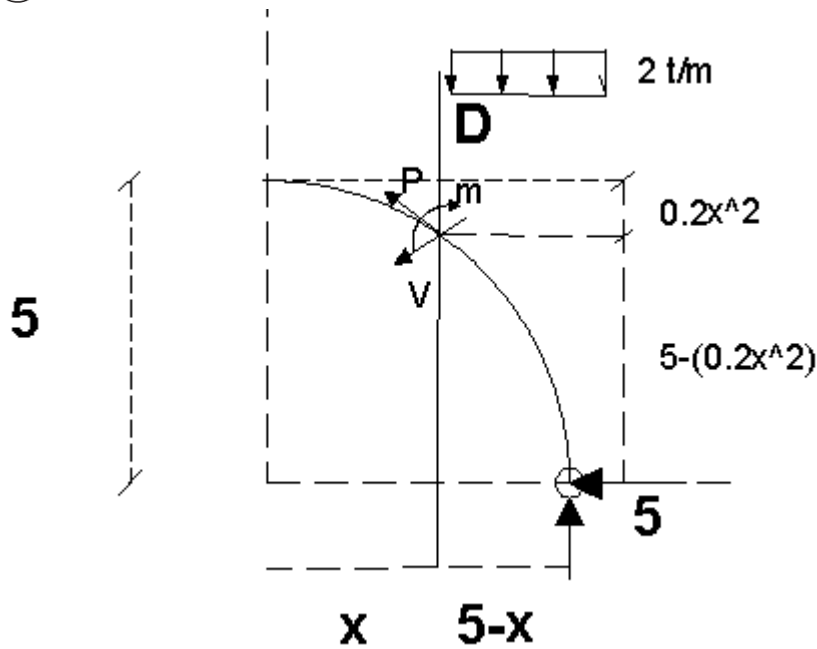
$$R_3 = 2R_2 \Rightarrow R_2 = 5 \text{ t}$$

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow R_4 = 5$$

Y را در معادله $y = ax^2$ قرار می دهیم و X را بدست می آوریم

حل قسمت دوم مسئله بدون دانسته های استاتیکی

$$\begin{aligned}
 + \uparrow \sum M_c = 0 &\Rightarrow M + 2(5-x)\left(5 - \frac{x}{2}\right) \\
 &\quad + 5(5 - 0.2x^2) - 10 \times (5-x) = 0 \\
 M + 25 + x^2 - 10x + 25 - x^2 - 50 + 10x &= 0 \Rightarrow M = 0 \\
 M = M(x) = 0 &\Rightarrow \frac{dM}{dx} = 0 = V
 \end{aligned}$$

نتیجه می گیریم که در تمام طول قوس برش صفر است اگر M در کل طول قوس صفر شود مشتق

در تمام طول قوس صفر می شود.

اما اگر تابع در یک نقطه صفر شود در تمام تابع صفر نیست.

در قوسها $V \propto \frac{dM}{dx}$ یعنی اگر تابع بدست آوریم برای M باید معادله تعادل را بنویسیم.

سازه

$$\tan \theta = |y'(x)| \Rightarrow \tan \theta = 0.4x$$

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow -P \cos \theta - V \sin \theta - 5 = 0 \quad I$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow P \sin \theta - V \cos \theta - 2(5-x) + 10 = 0$$

$$P \sin \theta - V \cos \theta + 2x = 0 \quad II$$

$$-P \sin \theta \cos \theta - V \sin^2 \theta - 5 \sin \theta = 0$$

$$P \sin \theta \cos \theta - V \cos^2 \theta - 2x \cos \theta = 0$$

$$-V + 2x \cos \theta - 5 \sin \theta = 0$$

$$V = 2x \cos \theta - 5 \sin \theta$$

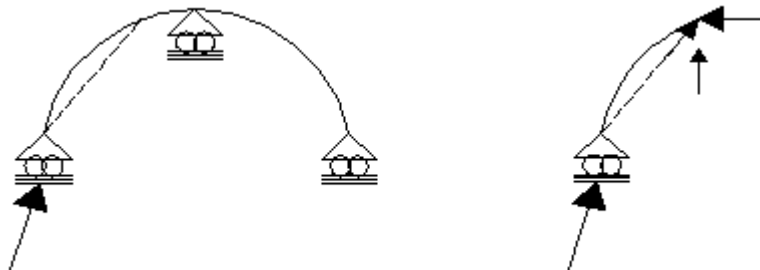
$$\frac{V}{\sin \theta} = 2x - 5 \tan \theta \Rightarrow \quad 2x - 5 \times 0.4x$$

$$= 2x - 2x = 0 \Rightarrow V = 0$$

$$I \text{ در معادله } V = 0 \rightarrow P \cos \theta = -5 \Rightarrow P = \frac{-5}{\cos \theta} \quad \frac{1}{\cos \theta} = \sqrt{1 + \tan^2 \theta}$$

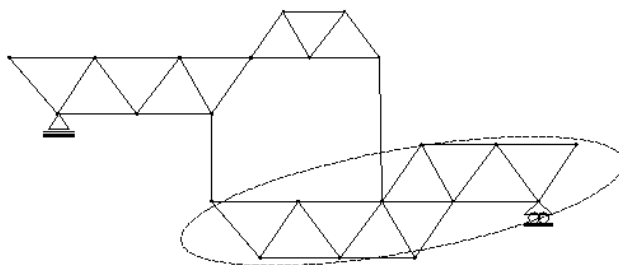
$$P = -5\sqrt{1 + \tan^2 \theta} = -5\sqrt{1 + 0.16x^2}$$

حل مساله پایداری و ناپایداری

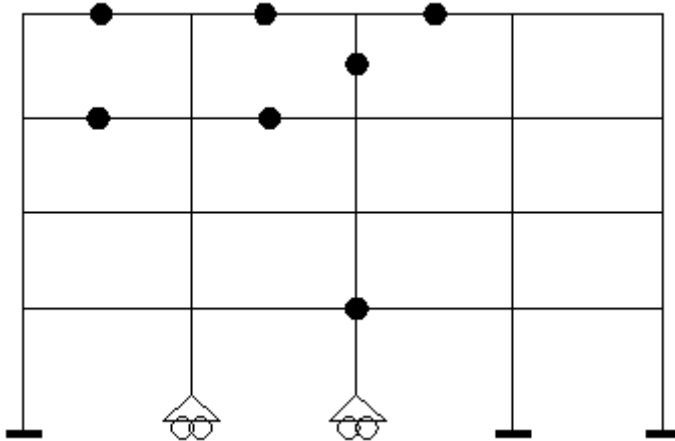
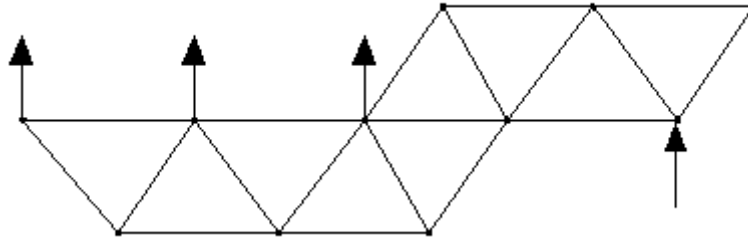
سازه ناپایدار آنی چون نیروها

از یک نقطه می گذرند.

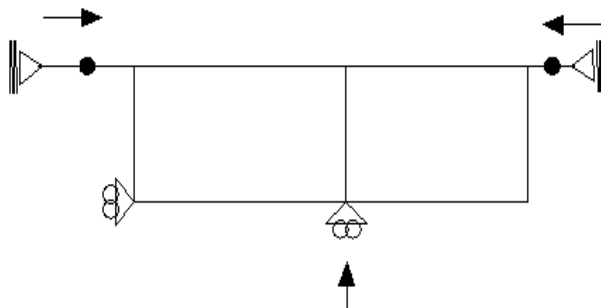

اگر این تکیه گاه را نداشتیم از طریق شمارش می توانستیم جلو برویم و فقط یک معادله شرط داشتیم اما در این حالت با زدن برش سازه ناپایدار هندسی است چون چهار نیرو موازیند.

از طریق شمارش نمی توانیم بفهمیم اما با زدن برش چون امتداد تمام نیروها یک نقطه می گذرد پس تاب ناپایدار است. در قاب بعد از طریق شمارش به جواب می رسیم

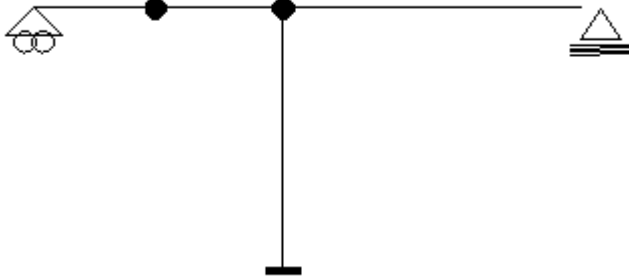
کادر بسته 2

تعداد عکس العملهای تکیه گاهی 4 عدد

یک درجه نامعین فارژی $7 > 6$

6 درجه ماکعین دافلی

سه مفصل که در یک امتداد باشند برای ناپایداری باید عضو و یا تکیه گاهی بین آنها وجود نداشته باشد.

ناپایدار نیست

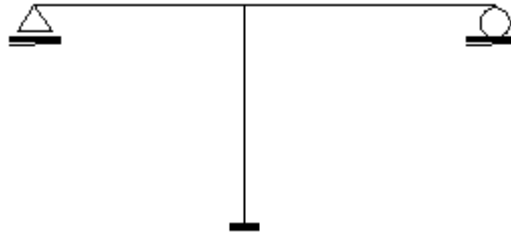
در قاب بالا در صورت برش 4 عکس العمل بدون معادله شرط داریم در صورتی که کل قاب را در نظر بگیریم عکس العملها 6 تا هستند.

$$4 + 6 = 10 \text{ (مجهولات)}$$

$$10 - 3 = 7 \text{ (نامعینی)}$$

$$12 - 3 - 2 = 7 \text{ (درجه نامعینی)}$$

$$6 + 6 = 12 \text{ (مجهولات)}$$

نیروی مموری ، نیروی برشی ، لنگر خمشی ، عکس العمل تکیه گاه، فیزها، تغییر فرم سازه= تابع

مقدار یک تابع در سازه به عوامل زیر بستگی دارد:

1- نوع تابع

2- مملی که تابع در آن مورد نظر است

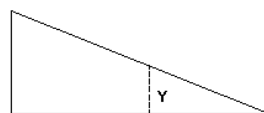
3- موقعیت باردار بر سازه

4- به مقدار بار وارد بر سازه

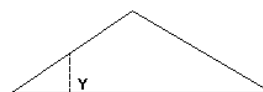
تعریف خط تأثیر:

خط تأثیر یک تابع در یک نقطه مشخصی مانند B نموداری است که عرض هر نقطه آن مثل A برابر

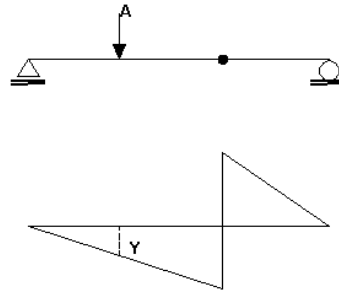
مقدار تابع مورد نظر در نقطه B است وقتی که بار واحد متمرکز در نقطه A وارد شده باشد.

خط تأثیر تکیه گاه برای نقطه B

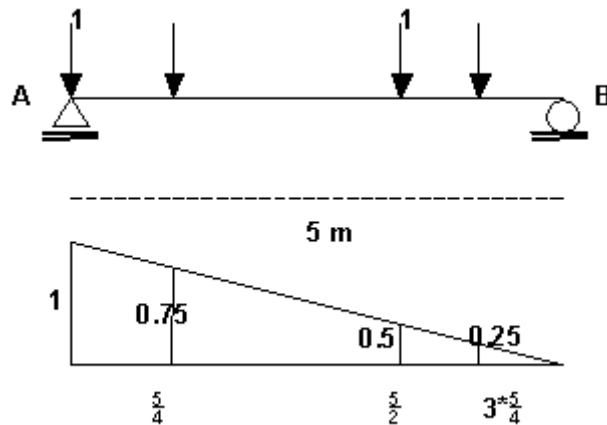

خط تأثیر لنگر خمشی در نقطه وسط دهانه B

خط تأثیر نیروی برشی در نقطه B

مثال: خط تأثیر عکس العمل تکیه گاه A را رسم کنید.

تمرین: ثابت کنید که نمودارهای خط تأثیر عکس العمل تکیه گاه خط راست است.

مهم: خط تأثیر تمام توابع (یعنی فیز یا تغییر فرم سازه) برای سازه های معین از تکه های قطی

تشکیل شده است.

روش دوم:

1- قید مربوط به عکس العمل تکیه گاه را از سازه حذف کنید.

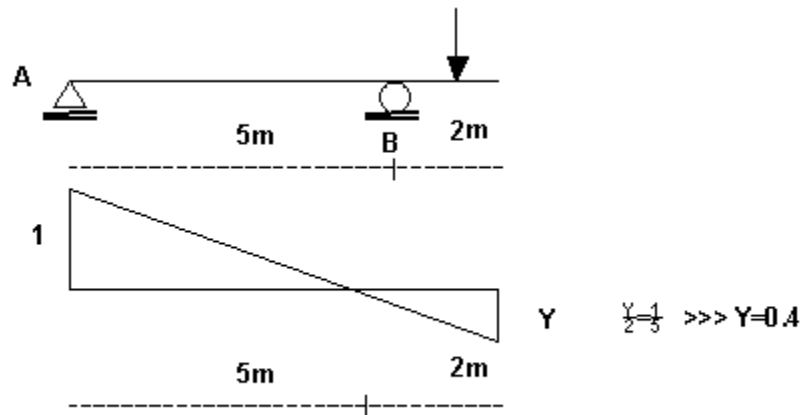
2- در محل تکیه گاه حذف شده یک بار متمرکز قرار دهید (در جهت مثبت عکس العمل قرار دهید)

3- با فرض آنکه سازه به صورت یک جسم صلب باشد شکل تغییر فرم یافته سازه را رسم می کنیم.

4- مقدار تغییر مکان در جهت عکس العمل تکیه گاه را برابر واحد قرار می دهیم.

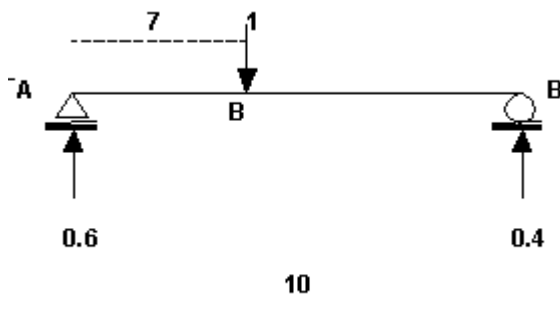
5- شکل تغییر شکل یافته سازه همان نمودار خط تاثیر است.

مثال:

مثال:

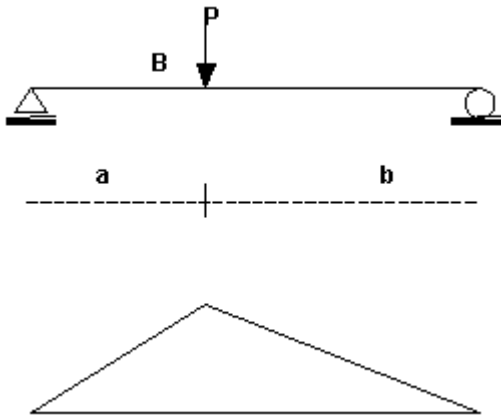
با قرار دادن بار واحد در نقطه B عکس العمل بدست می آیند.

مثال:

مطلوبست فضا تاثیر لنگر فمشی در نقطه B

در نقاط مورد بحث و در نقاطی که مفصل قرار گرفته باشد.

$$M = \frac{pab}{L}$$

$$M = \frac{1 \times 4 \times 6}{10}$$

$$R = \frac{1 \times 3}{10} = 0.3$$

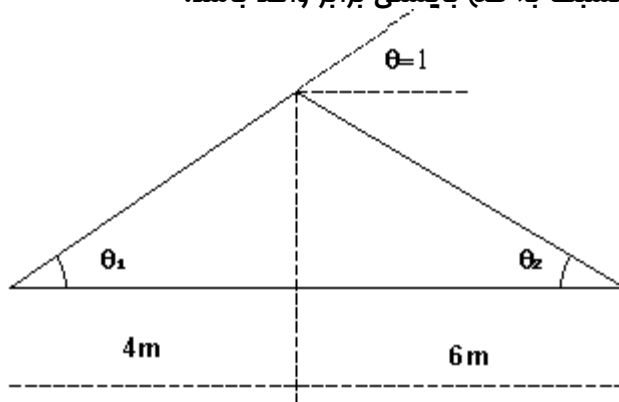
روش دوم: مکانیزم تحمل لنگر در نقطه B را مدف می کنیم و یا در نقطه مورد نظر مقاومت فمشی را مدف می کنیم.

بعبارت دیگر در آن نقطه یک مفصل دافلی قرار می دهیم.

2- در محل نقطه B یک جفت لنگر فمشی مثبت قرار می دهیم.

3- با فرض آنکه سازه جسم صلب باشد و همچنین تغییر مکانها کوچک باشد شکل تغییر فرم یافته سازه را رسم کنید.

4- در محل مفصل ایجاد شده زاویه دوران بوسیله نسبت به هم بایستی برابر و امد باشد.

$$\tan \theta_1 = \frac{y}{4} \rightarrow \frac{y}{4}, \quad \theta_2 = \frac{y}{6}$$

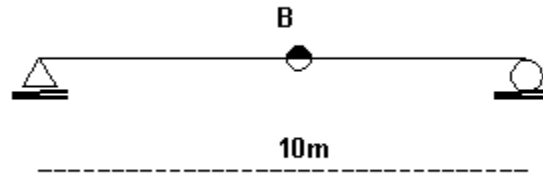
$$\theta = \theta_1 + \theta_2$$

$$1 = \frac{y}{4} + \frac{y}{6} \Rightarrow \frac{3y+2y}{12} = 1$$

$$y = 2.4$$

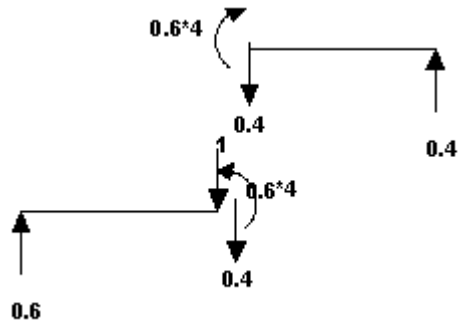
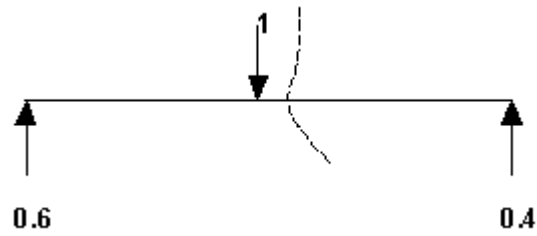
مثال:

نمودار قضا تأثیر برشی B را رسم کنید.

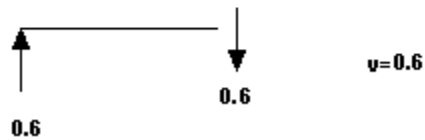
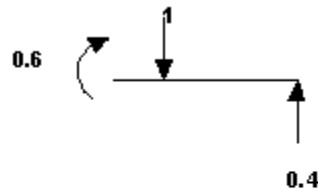
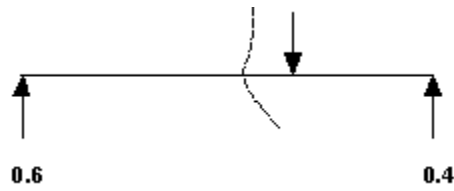

در نقطه مورد نظر برش همیشه داریم و برابر واحد است و یک ϵ این طرف و آن طرف می کشیم.

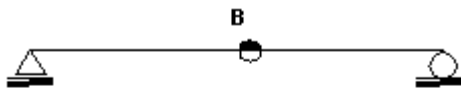
روش اول:

$$V = -0.4 \quad -V + 0.6 - 1 = 0 \rightarrow V = -0.4$$

روش دوم:

1- مکانیزم تحمل برش در نقطه B را حذف کنید.

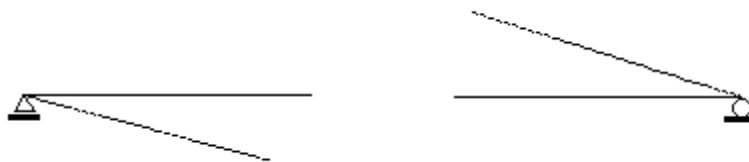
2- در محل نقطه B یک جفت نیروی برشی مثبت قرار

می دهیم.

3- تغییر شکل سازه را با توجه به شرایط تکیه گاهی رسم می کنیم. (سازه از قطعات صلب تشکیل

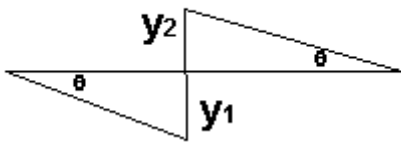
شده است)

شیب دو تکه در دو طرف نقطه بایستی با هم برابر باشند.

4- مقدار جابجایی نسبی دو طرف نقطه B را برابر واحد قرار می دهیم.

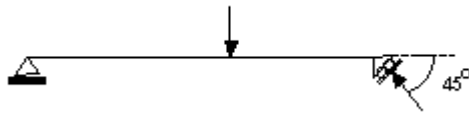

$$\theta = \frac{y_2}{6} \rightarrow 6\theta = y_2 \rightarrow \theta = \frac{y_2}{6}$$

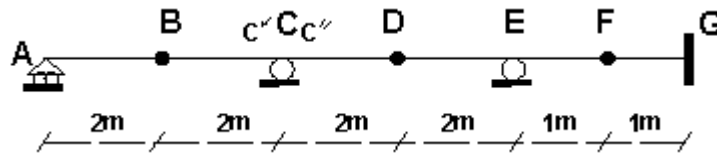
$$\theta = \frac{y_1}{4}$$

$$y_1 + y_2 = 1$$

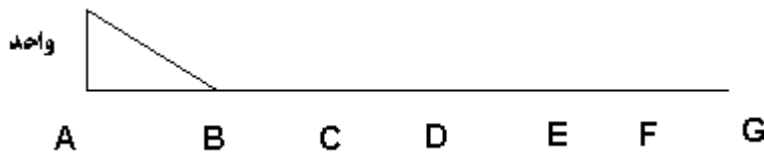
$$4\theta + 6\theta = 1 \Rightarrow \theta = \frac{1}{10} \rightarrow y_1 = \frac{4}{10}, y_2 = \frac{6}{10}$$

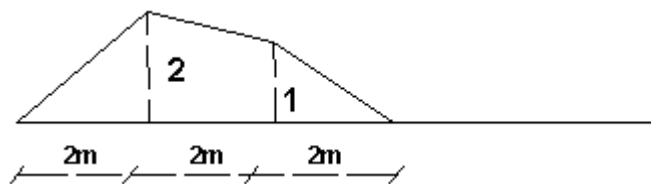
مثال:

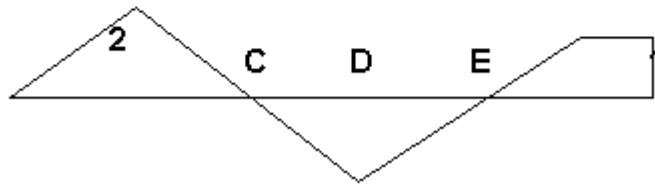
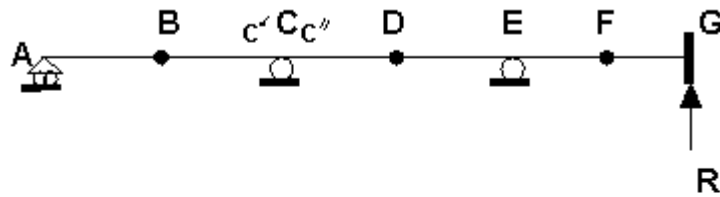
نمودار خط تاثیر عکس العمل A

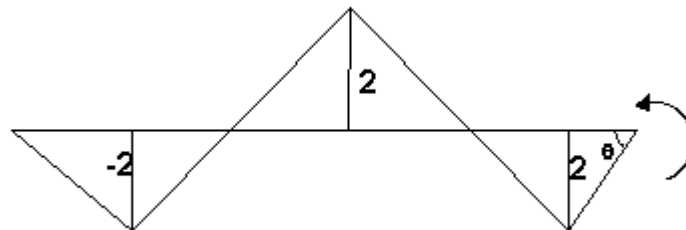
تکیه گاه در نقطه A

تکیه گاه C

تکیه گاه گیردار با عکس العمل R

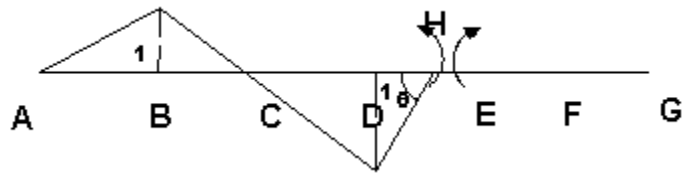
لنگر برای نقطه G

$$\theta = \frac{y}{p}, y = 1 \times 1 = 1$$

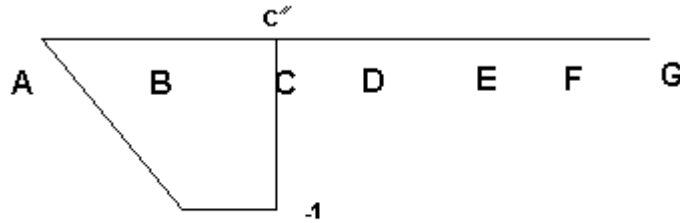
خامنه تغییر نیرو و لحظه
صادر

نمودار فضا تاثیر لنگر خمشی در نقطه B

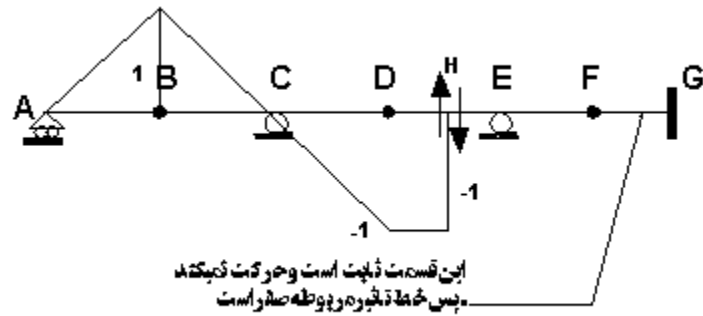
(چون نقطه B مفصل می باشد لذا لنگر خمشی آن صفر می باشد)

فما تأثیر در نقطه H

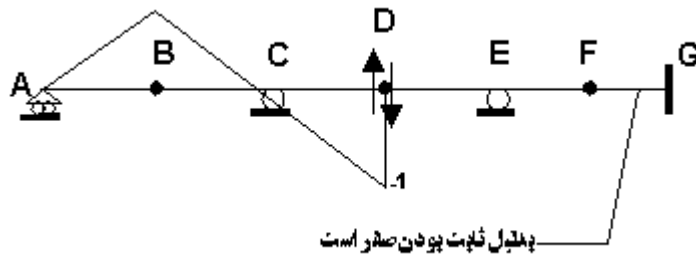

نمودار خط تأثیر نیروی برشی در نقطه C''

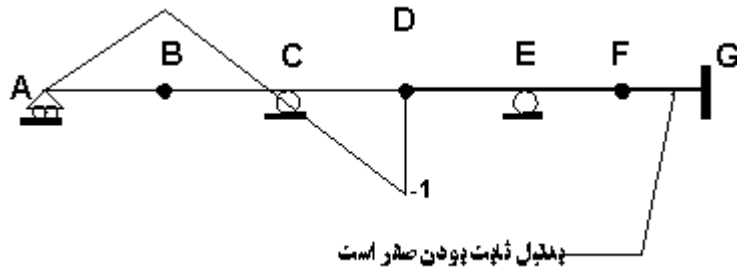
این قسمت ثابت است و حرکت نمی کند
بهیسه خط تأثیر در نقطه صدر است

نمودار فما تأثیر در نقطه H مربوط به برش

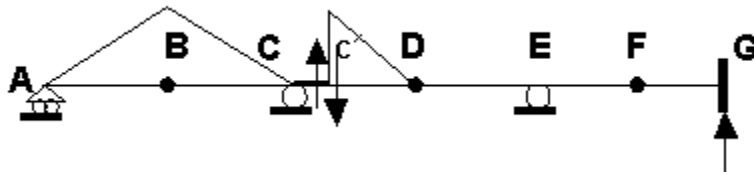

بدلیل ثابت بودن صدر است

نمودار فما تأثیر نیروی برشی در مفصل D

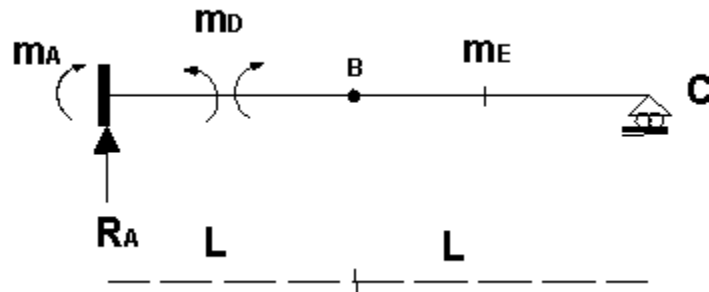

نمودار فضا تأثیر عکس العمل در نقطه D

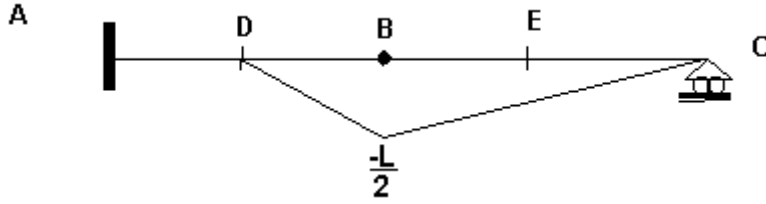

نمودار فضا تأثیر برش در نقطه C

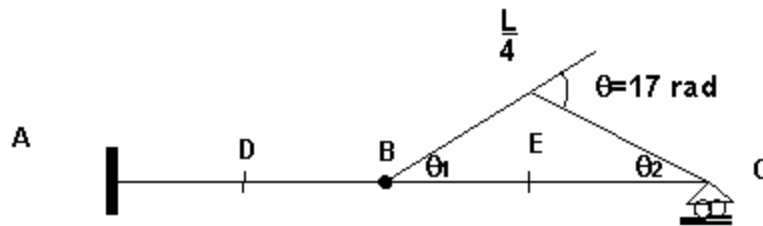
مثال:

فضا تأثیر M_B

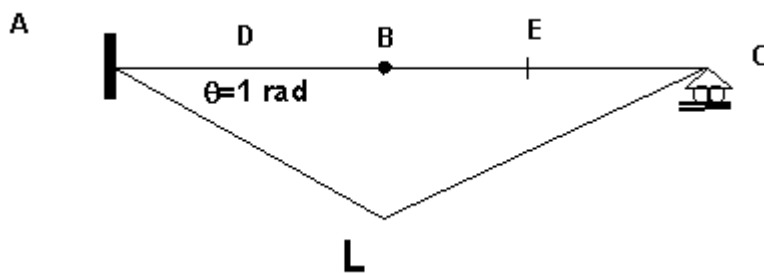
خط تاثیر M_D

خط تاثیر M_E

$$\theta = \theta_1 + \theta_2$$

$$\frac{x}{\frac{L}{2}} + \frac{x}{\frac{L}{2}} = 1 \Rightarrow \frac{4x}{L} = 1 \Rightarrow x = \frac{L}{4}$$

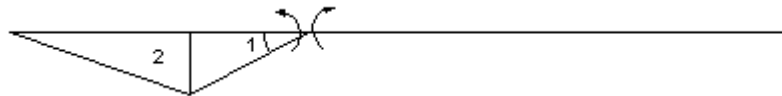
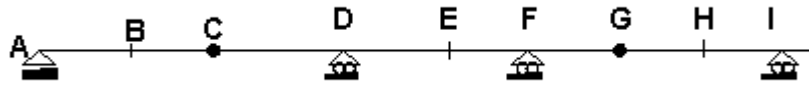

خط تاثیر عکس العمل M_A

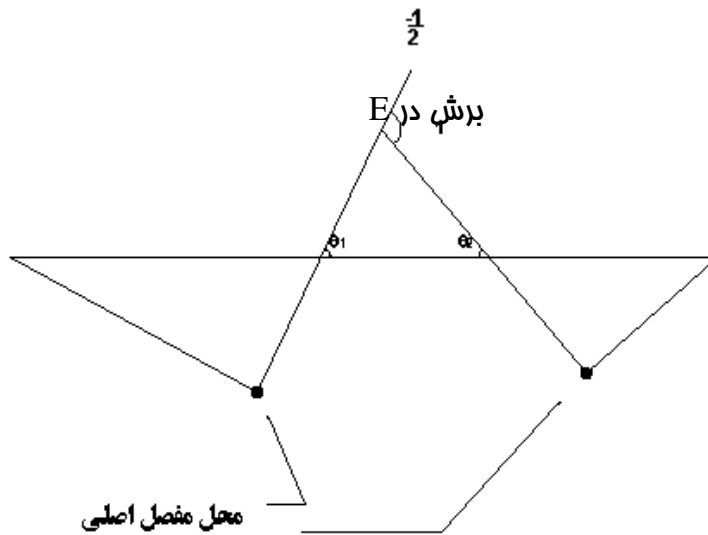
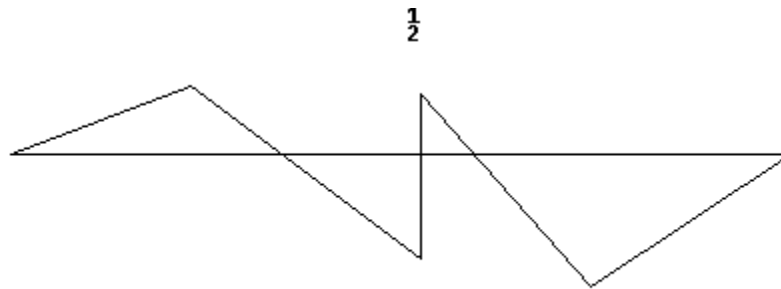
در سطحی که توسط فودمان تخییر داده شده (مفصل شده) و دوران ایجاد می کنیم باید زاویه

1 Rad باشد.

مثال:

فقط تأثیر لنگر فنتی در نقطه D در مفصل اصلی لنگر خمشی صفر است.

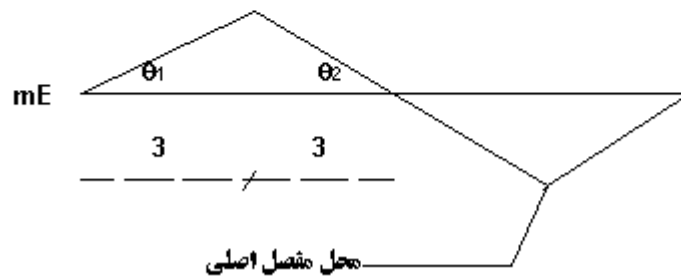
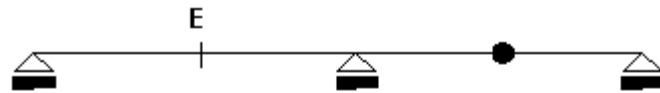
$$\theta_1 = \frac{x}{2}$$

$$\theta_2 = \frac{x}{2} \rightarrow \theta_1 + \theta_2 = 1$$

$$\frac{x}{2} + \frac{x}{2} = 1 \Rightarrow x = 1$$

فقط تاثیر برای لنگر خمشی در جایی که فودمان مفصل زرفتی تعريف می کنیم زاویه بین دو مفصل تاثیر باید برابر با 1 رادیان باشد.

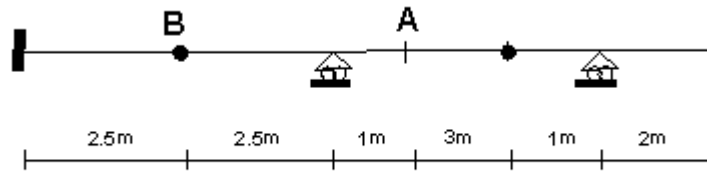
مثال:

$$\theta_2 + \theta_1 = 1$$

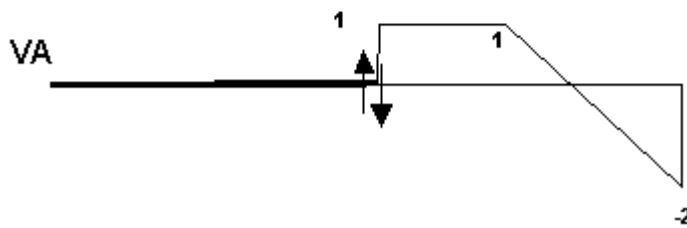
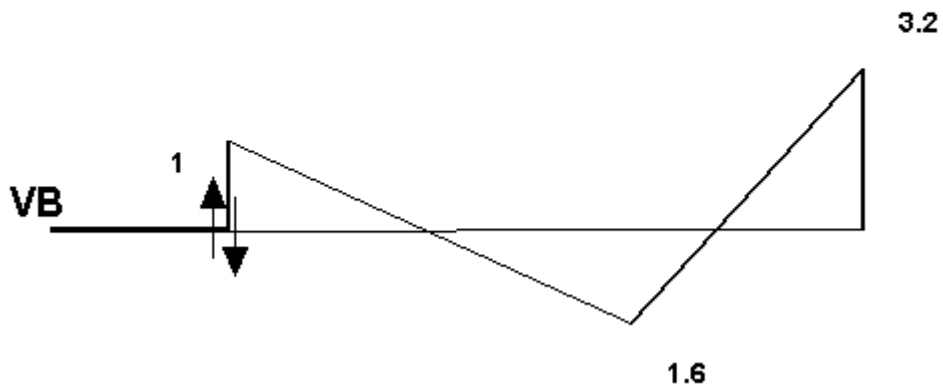
$$\frac{x}{3} + \frac{x}{3} = 1 \Rightarrow x = 1.5$$

مثال:

خط تاثیر mB

مثال:

خط تاثیر تیرهای اصلی:

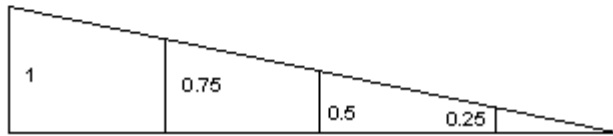
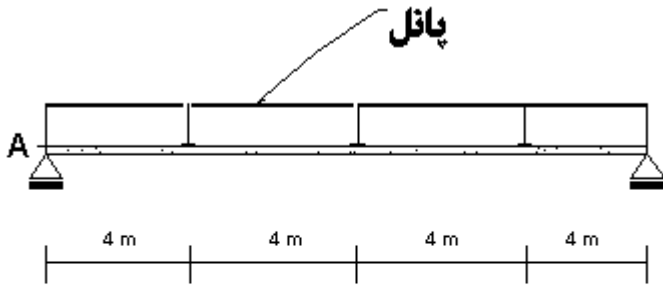
خط تاثیر عکس العمل تکیه گاه خط تاثیر

برش در یک پانل خط تاثیر لنگر خمشی در

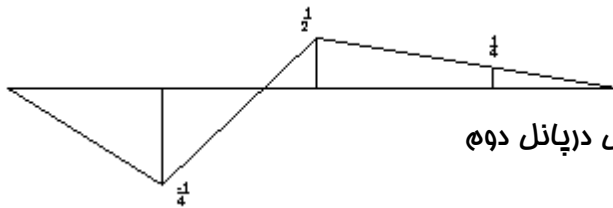
یک نقطه نقاطی که تیرهای فرعی بر روی

تیرهای اصلی تکیه می کنند نقاط پانلی

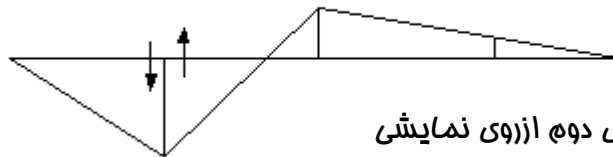
می نامند.

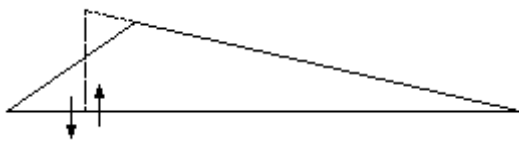
خط تاثیر تکیه گاه A

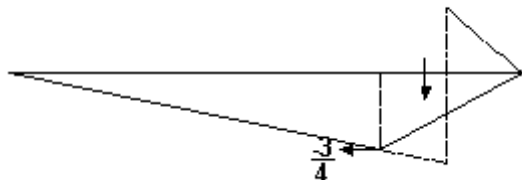
خط تاثیر برش در پانل دوم

خط تاثیر برشی در پانل دوم از روی نمایشی

نیروی برشی در پانل اول

برای رسم فضا تأثیرپانل باتوجه به نیروی یک واحدی که روی تیراصلی قرار می دهیم و برشی که در آن پانل زده ایم تخییر شکل هرپانل رامی کشیم که همان فضا تأثیرنیروی برشی درهر پانل است.

روش ترسیم خط تأثیر نیروی برشی در یک پانل:

روش اول:

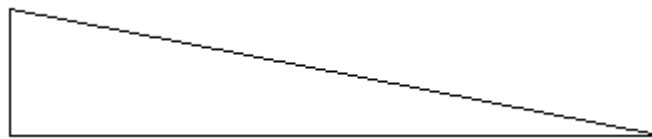
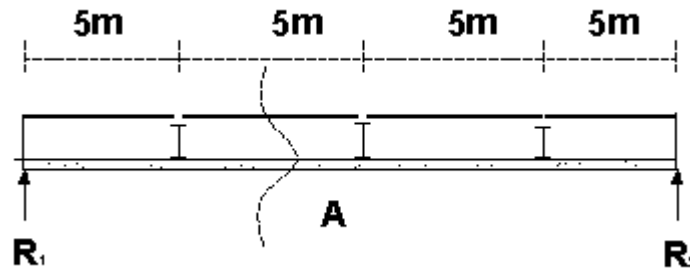
نیروی واحد در نقاط پانلی قرار داده می شود و به ازاء هر نیروی واحد مقدار برش در پانل مورد نظر مناسبه می گردد به این ترتیب عرض فضا تأثیر در نقاط پانلی مشخص می شود با توجه به آنکه نمودار فضا تأثیر از یک سری فطوط شکسته شده ، فطوط تأثیر رسم می شود.

روش دوم:

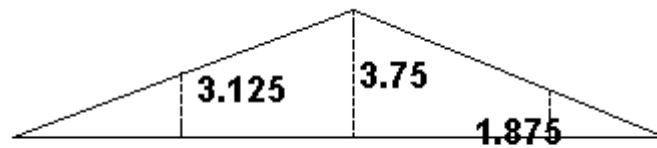
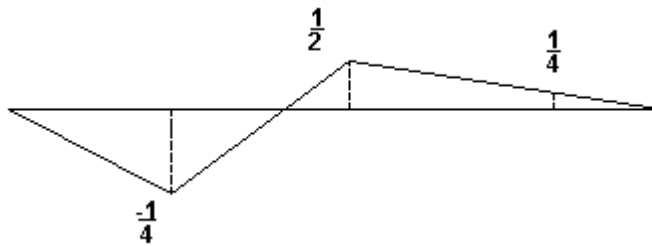
مکانیزم تامل برش در یک نقطه دلفواه از پانل مورد نظر را مذف کنید و در ممل آن یک جفت نیروی برشی مثبت قرار دهید تخییر شکل تیر اصلی برای نیروی فوق را بگونه ای رسم کنید که اولاً مقدار جهش در نقطه مورد نظر برابر واحد شود ثانیاً شیب دو قطعه طرفین نقطه مورد نظر برابر باشد.

شکل تخییر فرم یافته سطحی که باراز روی آن می گذرد همان فضا تأثیر برشی است.

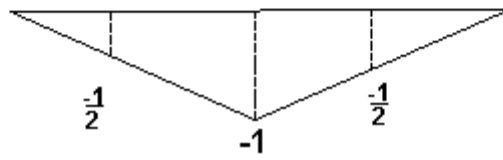
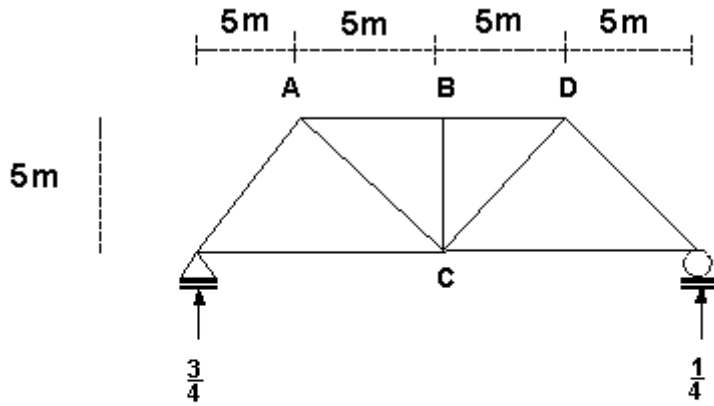
خط تاثیر برای تیرهای اصلی:

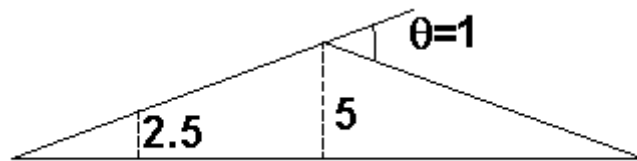
خط تاثیر عکس العمل R_1

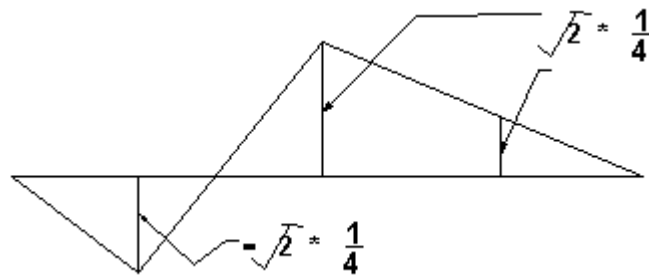
خط تاثیر خراباها:

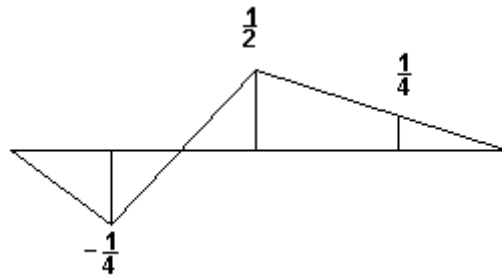

خط تاثیر در عضو AB

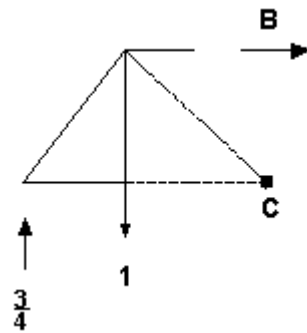

خط تاثیر M در نقطه C

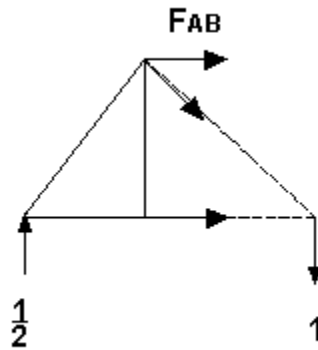

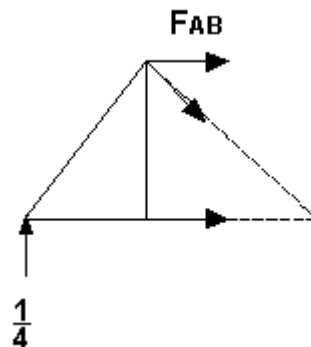
خط تاثیر برش در پانل دوم

$$\sum m_D = 0 \Rightarrow \frac{3}{4}(10) - 1(5) + F_{AB}(5) = 0 \Rightarrow F_{AB} = -\frac{1}{2}$$

$$F_{AB} = -1$$

$$F_{AB} = -\frac{1}{2}$$

روش دوم: در این روش برای فریادهایی است که عضوه‌های موازی و افقی داشته باشند.

1- یک تیر معادل فریا در نظر می‌گیریم.

2- فط تاثیر برای لنگر فنتی نقطه ای از تیر که معادل نقطه ای از فریاست که برای مناسبه نیروی

داخلی مول آن لنگر گرفته می‌شود را رسم می‌کنیم.

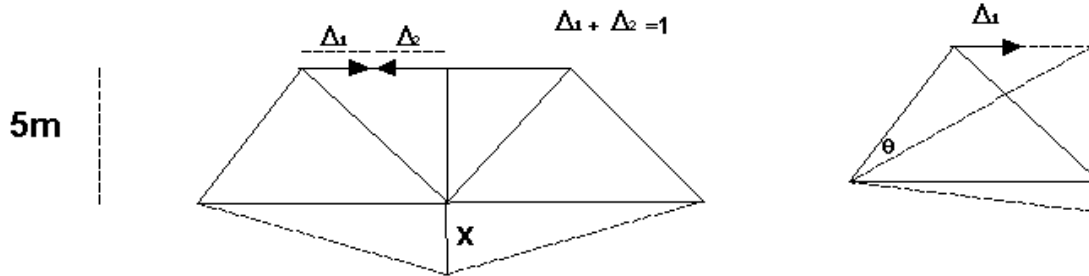
3- از تصمیم این منمنی برنامه بین اعضای موازی فط تاثیر نیروی مموری اعضای موازی و افقی

بدست می‌آید.

برای رسم فط تاثیر برش در عضوه‌های قطری در فریادهایی که عضوه‌های موازی داشته باشند.

فط تاثیر برش در همان پانل مورد نظر می‌کنیم و با در نظر گرفتن هر عضو فریا برابر یک پانل تیر

اصلی بعد در $\frac{1}{\cos \theta}$ ضرب می‌کنیم که فط تاثیر برش در عضوه‌های قطری به دست می‌آید.

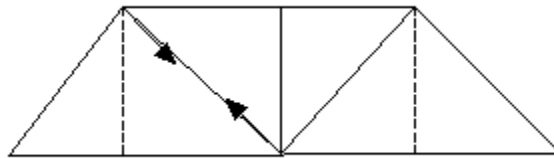
$$\theta_1 = \text{زاویه دوران فریا تمت بار فرضی } \Delta_1$$

$$\theta_2 = \text{زاویه دوران فریا تمت بار فرضی } \Delta_2$$

$$\theta_1 = \frac{\Delta_1}{5} \Rightarrow x = \theta_1 \times 10 \Rightarrow \Delta_1 = \frac{x}{2}$$

$$\theta_2 = \frac{\Delta_2}{5} \Rightarrow x = \theta_2 \times 10 \Rightarrow \Delta_2 = \frac{x}{2}$$

$$\frac{x}{2} + \frac{x}{2} = 1 \Rightarrow x = 1$$

موارد استفاده خط تاثیر:

1- بدست آوردن مقدار تابعی که خط تاثیر آن

در دسترس است. به ازاء یک بارگذاری مشخص

(I) اگر یک بار متمرکز داشته باشیم

(1) مقدار تابع مورد نظر برابر حاصلضرب مقدار بار

متمرکز از عرض خط تاثیر در ممل اعمال بار خواهد بود.

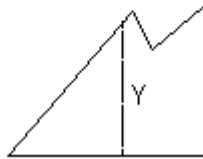
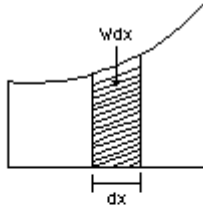
$$H = QY$$

(2) اگر چند بار متمرکز داشته باشیم

$$H = \sum Q_i Y_i$$

3- اگر بار گسترده داشته باشیم

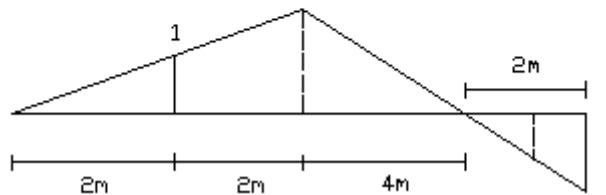
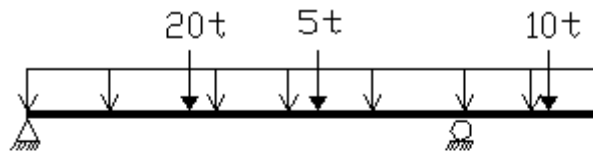
اگر بار گسترده یکنوافت داشته باشیم حاصلضرب سطح زیر منحنی فضا تا تیر در ممدوده ای که بار گسترده یکنوافت واقع شده در شدت بار گسترده می باشد.

$$dH = w dx y = w y dx$$

$$H = \int w y dx$$

اگر بار گسترده یکنوافت داشته باشیم $\Rightarrow H = w \int y dx$

20 ton.m : لنگر مربوط به نیروی متمرکز از 20 $20 \times 1 = 20 \text{ ton.m}$

50 ton.m : لنگر مربوط به نیروی متمرکز از 5 $5 \times 2 = 10 \text{ ton.m}$

10 ton.m : لنگر مربوط به نیروی متمرکز از 10 $10 \times (-1) = -10 \text{ ton.m}$

70 ton.m : لنگر مربوط به بار گسترده $10 \times (2 \times 8 \times \frac{1}{2} - 1 \times 2 \times \frac{1}{2}) = 70 \text{ ton.m}$

$M = 20 + 10 - 10 + 70 = 90 \text{ Ton.m}$

2- کاربرد دوم فط تاثیر

تعیین موقعیت بارهای زنده برای ایجاد تصاویر مداخل و مداخل توابعی که فط تاثیر آنها در دسترس است.

I) یکبار متمرکز :

برای ایجاد مقدار مداخل بایستی بار در مملی قرار گیرد که عرض فط تاثیر مداخل باشد

II) مقدار مداخل تابع وقتی ایجاد میشود که یکی از بارهای متمرکز تابع بر ممل مداخل فط تاثیر قرار گیرد.

$$M = 10 \times 2 + 5 \times 1 = 25 \text{ ton}$$

پس حالت اول $M = 5 \times 2 + 10 \times 1 = 20 \text{ ton}$ حالت بحرانی ترمی باشد اگر بارها زیاد باشد در محدوده تیر قرار نگیرد آنها را مساب نمی کنیم.

III) بار گسترده یکنواخت:

به عنوان مثال اگر در تیر قبلی هدف لنگر مثبت باشد باید بار در محدوده ای قرار بگیرد که عرض فط

تاثیر مثبت باشد اگر هدف در تیر قبلی بدست آوردن لنگر منفی باشد باید در جایی قرار گیرد که

عرض فط تاثیر منفی شود

$$\max \text{ لنگر مثبت } M^+ = 10 \times 2 \times \frac{1}{2} = 80 \text{ ton}$$

$$\max \text{ لنگر منفی } M^- = 10 \times 2 \times \frac{1}{2} = 10 \text{ ton}$$

محاسبه تغییر شکل تیرها:

1- معیار کنترل سختی در طراحی سازه ها

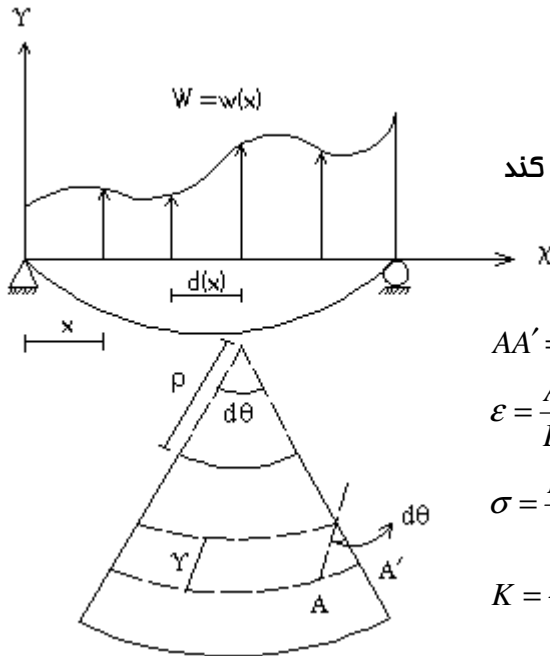
2- آنالیز دینامیکی سازه ها

3- آنالیز سازه های نامعین به روش نیرو

معادله دیفرانسیل تغییر شکل تیرها:

1- مصالح تشکیل دهنده تیر (قانون هوک تبعیت می کند

2- تغییر فرمها بسیار کوچک است.

$$AA' = y d\theta, BB' = \rho d\theta$$

$$\epsilon = \frac{AA'}{BB'} = \frac{y d\theta}{\rho d\theta} = \frac{y}{\rho} \Rightarrow \sigma = E\epsilon \rightarrow \epsilon = \frac{\sigma}{E} \rightarrow \frac{y}{\rho} = \frac{\sigma}{E}$$

$$\sigma = \frac{My}{I} \rightarrow \frac{y}{\rho} = \frac{My}{EI} \rightarrow \frac{M}{EI} = \frac{1}{\rho}$$

$$K = \frac{1}{\rho} = \frac{M}{EI}$$

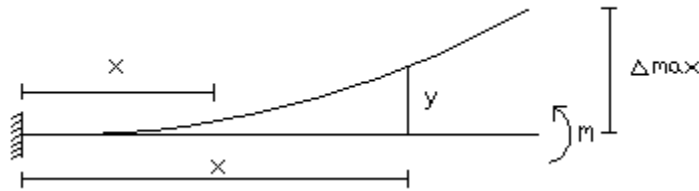
$$y = f(x)$$

$$K = \frac{y'''}{[1 + y'^2]^{\frac{3}{2}}}$$

$$y''' = \frac{M}{EI}$$

$$\frac{y'''}{[1 + y'^2]^{\frac{3}{2}}} = \frac{M}{EI}$$

با فرض تغییر مکانهای کوچک

$$y'' = \frac{M}{EI} \Rightarrow M(x) = M$$

$$y' = \frac{M}{EI}x + C_1, \quad y = \frac{M}{2EI}x^2 + C_1x + C_2$$

$$y'(0) = 0 \rightarrow C_1 = 0 \rightarrow y(0) = 0 \rightarrow C_2 = 0$$

$$y = \frac{M}{2EI}x^2$$

$$\Delta_{\max} = \frac{M}{2EI}x^2$$

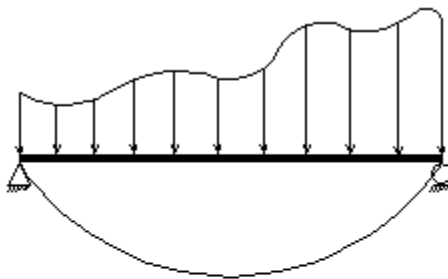
بافرض تغییر مکانهای کوچک

$$\frac{1}{\rho} = \frac{M}{EI}$$

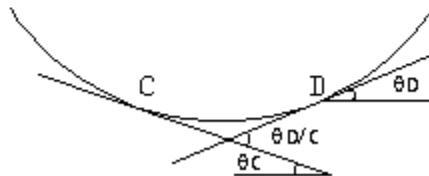
بافرض تغییر مکانها بزرگ

$\rho = \frac{EI}{M}$ منمنی تغییر فرم تیریک دایره به شعاع روبرو است که درمحل تکیه گاه برخط افقی مماس است.

قضایای لنکر سطح:

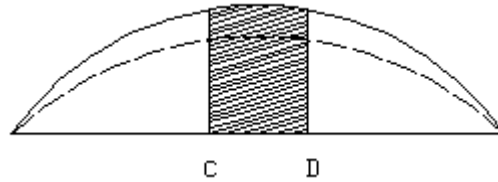
روش لنکر سطح-بارالاستیک-تیر مزدوج

زاویه ای که مماس مرسوم از نقطه C باید در خلاف جهت عقربه های ساعت دوران کند تا بر خط مماس مرسوم برد منطبق شود $\theta_{\frac{D}{C}} =$

$$\theta_{\frac{D}{C}} = \theta_D - \theta_C$$

قضیه اول لنگر سطح:

$$y'' = \frac{M}{EI} \quad , \quad y' = \theta \quad , \quad y' = \frac{d\theta}{dx}$$

$$V'' = \frac{M}{EI} \quad , \quad \frac{dV'}{dx} = \frac{m}{EI} \quad v' = \theta \rightarrow \frac{d\theta}{dx} = \frac{M}{EI} \rightarrow d\theta = \frac{M}{EI} dx \rightarrow d\theta = \frac{M}{EI} dx \rightarrow \int_c^D d\theta = \frac{M}{EI} \int_c^D dx \rightarrow$$

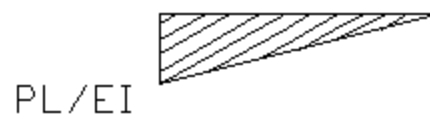
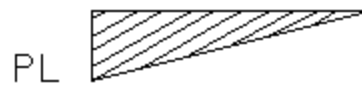
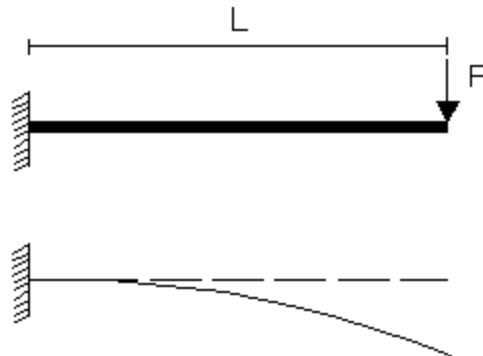
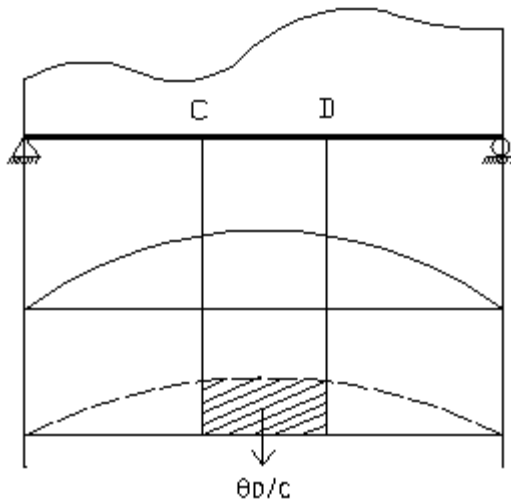
$$\theta_D - \theta_C = \int_c^D \frac{M}{EI} dx \Rightarrow \theta_{\frac{D}{C}} = \int_c^D \frac{M}{EI} dx$$

قضیه اول لنگر سطح:

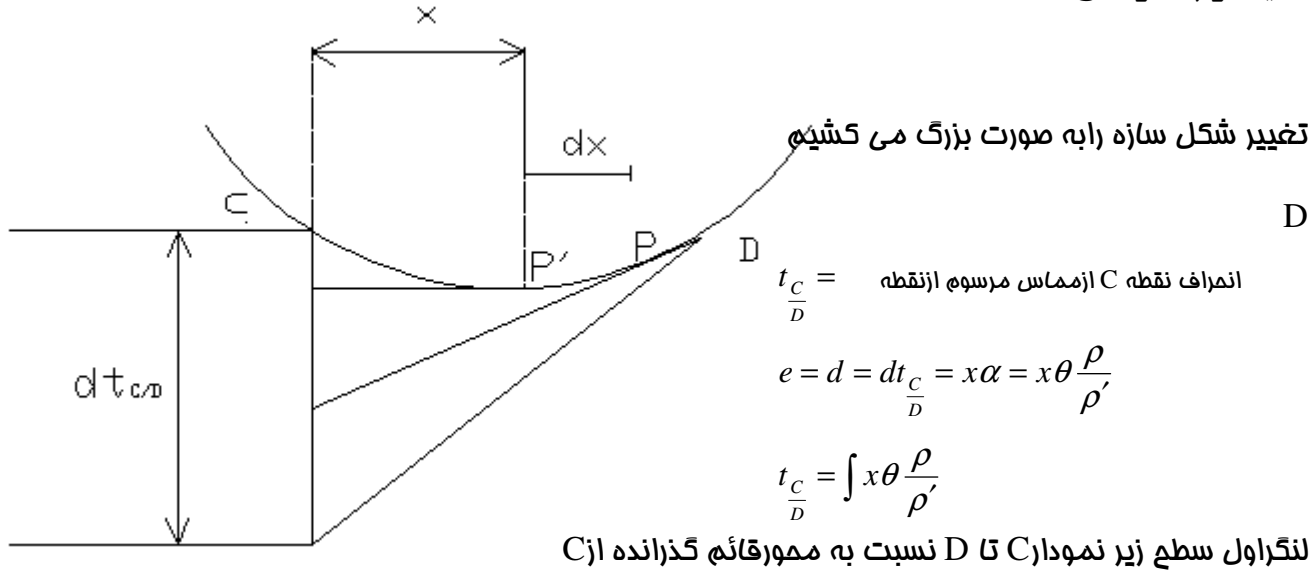
$\theta_{\frac{D}{C}}$ زاویه بین مماسهای مرسوم از نقاط D و C برابر است با سطح زیر منحنی $\frac{M}{EI}$ بین نقاط C و D

سطح زیر نمودار $\frac{M}{EI}$ در فاصله C و D

بر حسب رادیان $\theta_D = \theta_C + \theta_{\frac{D}{C}}$

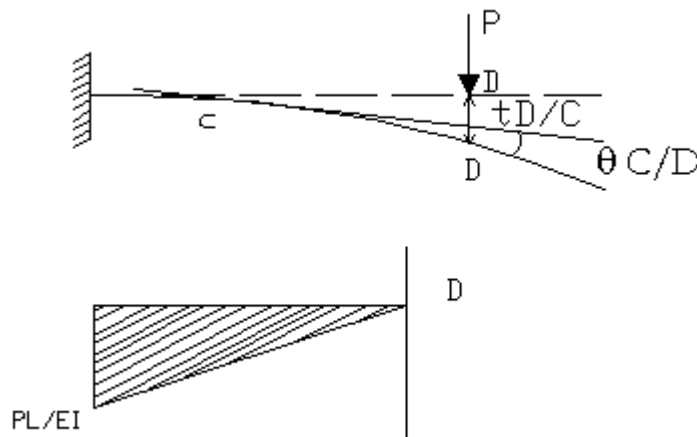
قضیه دوم لنگر سطح:

قضیه دوم لنگر سطح :

انحراف نقطه C از خط مماس مرسوم از نقطه D برابر است با لنگراول سطح زیر نمودار $\frac{m}{EI}$ در فاصله

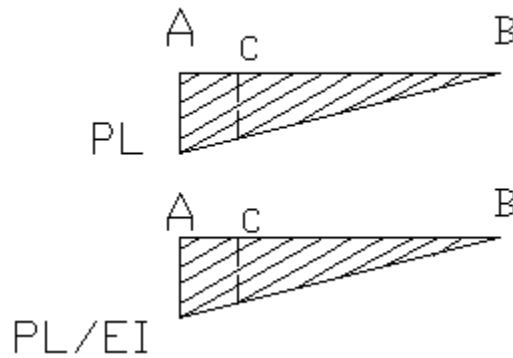
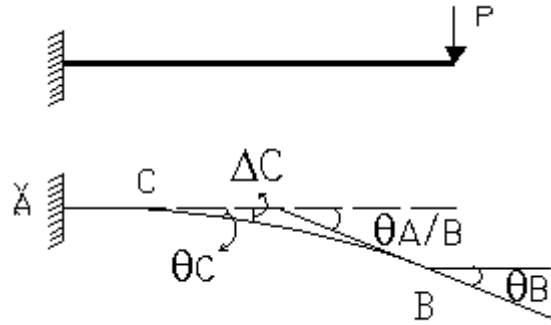
C تا D نسبت به محور قائم گذرانده از C

سطح زیر نمودار $\frac{M}{EI}$ از نقطه C تا نقطه D $\theta_D - \theta_C =$

مثال:

فیزوشیب تیر در انتهای آزاد را مناسبه کنید.

$$\theta_B = \theta_{\frac{B}{A}} = -\frac{Pl}{EI} \times \frac{L}{2} = -\frac{pL^2}{2EI}$$

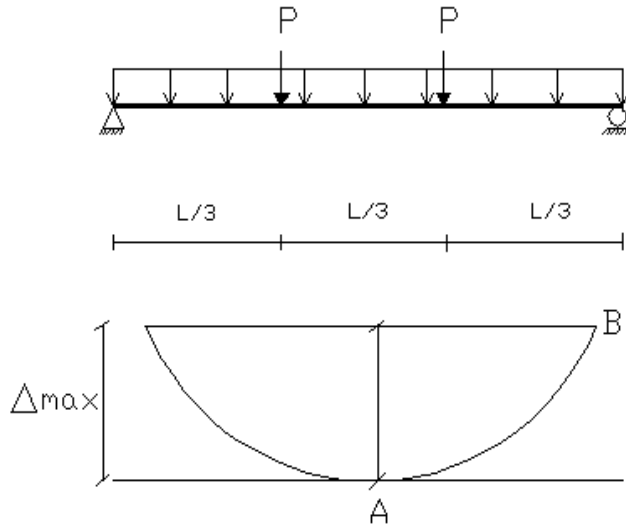
$$t_{\frac{B}{A}} = -\frac{Pl}{EI} \times \frac{L}{2} \times \frac{L}{3} = -\frac{pL^3}{6EI}$$

نقطه C در $\frac{L}{4}$: لنگراول سطح زیر نمودار $\frac{m}{EI}$ در فاصله A تا C $\Delta_c = \frac{t_c}{A}$ و بلاافره برای بدست آوردن

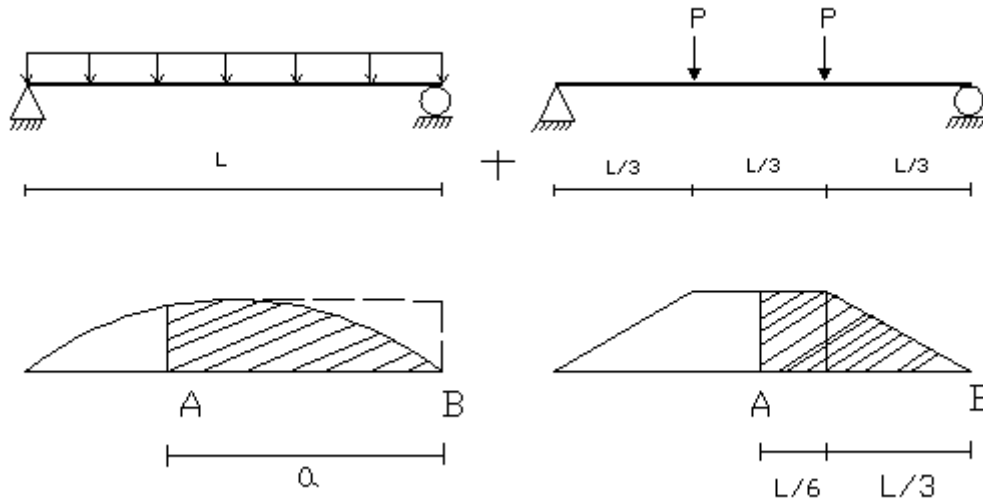
معادله کلی شیب تیر باید نقطه ای را در فاصله X از A در نظر گرفته $t \frac{x}{A}$ را بنویسیم.

مثال:

فیزوشیب تیر روبرو را پیدا کنید

$$\Delta = -t \frac{B}{A}$$

$$t_{\frac{B}{A}} = \frac{2}{3} \times \frac{L}{2} \times \frac{wl^2}{8EI} \left(-\frac{l}{2} \times -\frac{3}{16}l \right) + \frac{l}{6} \times \frac{pl}{3EI} \left(\frac{l}{3} + \frac{l}{12} \right) + \frac{l}{3} \times \frac{pl}{3EI} \times \frac{1}{2} \times \frac{2}{3} \times \frac{l}{3}$$

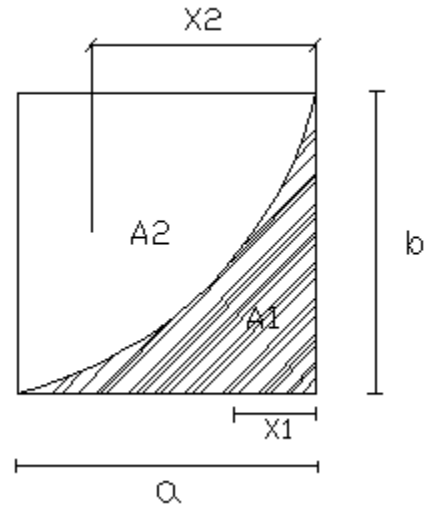
$$t_{\frac{B}{A}} = \frac{5wl^4}{384EI} + \frac{23pl^3}{648EI}$$

نکاتی در مورد سهمی درجه n:

$$A_1 = \frac{1}{n+1}ab \quad , \quad A_2 = \frac{n}{n+1}ab$$

$$x_1 = \frac{1}{n+2}a$$

$$x_2 = ab \times \frac{a}{2} - \frac{1}{n+1}ab \left(a - \frac{x_1}{a} \right) = ab - \frac{ab}{n+1}$$

x_1 : فاصله مرکز ثقل A1

x_2 : فاصله مرکز ثقل A2

برای سهمی درجه n داریم:

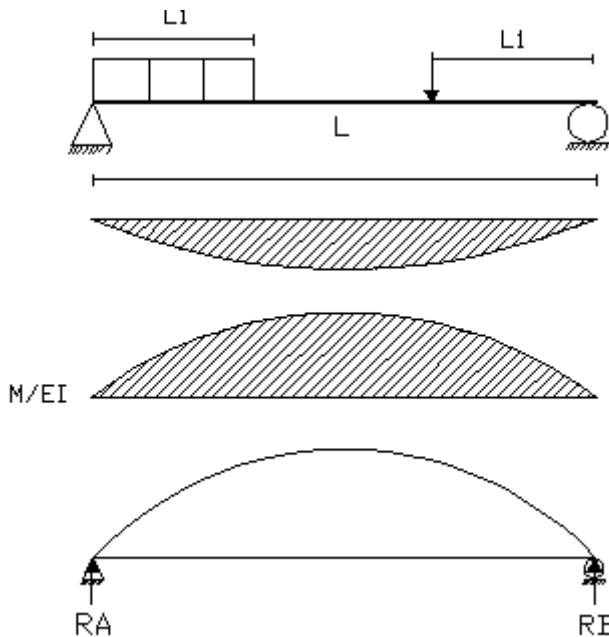
$$x_2 = \frac{n+1}{2(n+2)}a$$

مراحل انجام روش عبارتند از:

1- محاسبه شیب منحنی الاستیک در تکیه گاه ها

2- شیب یک نقطه دلخواه از تیر را محاسب کنید.

3- فیزیتور در یک نقطه مشخص را محاسب کنید.

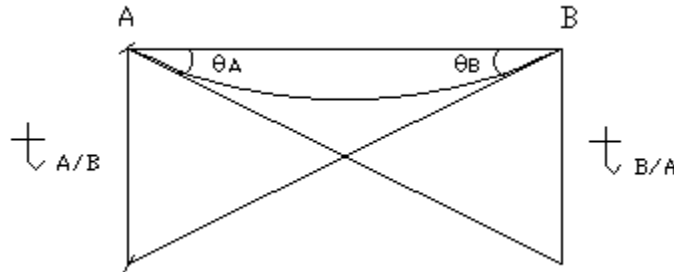

$$R_A = \frac{t_B}{L} = -\theta_A \quad , \quad R_B = \frac{t_A}{L} = \theta_B$$

توجه شود که این روابط فقط برای تیرهای دوسر مفصل صادق است.

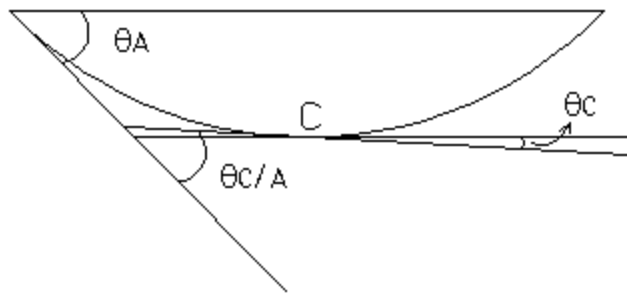
و بارگذاری کلی است و تیر دو مفصل است.

$$\theta_A = \frac{-t_B}{L} \quad , \quad \theta_B = \frac{t_A}{L}$$

1) مقدار شیب θ منحنی الاستیک در تیر اصلی در محل تکیه گاه ها برابر مقدار عکس العمل تکیه گاه

در تیر تحت اثر بار الاستیک می باشد $\frac{m}{EI}$

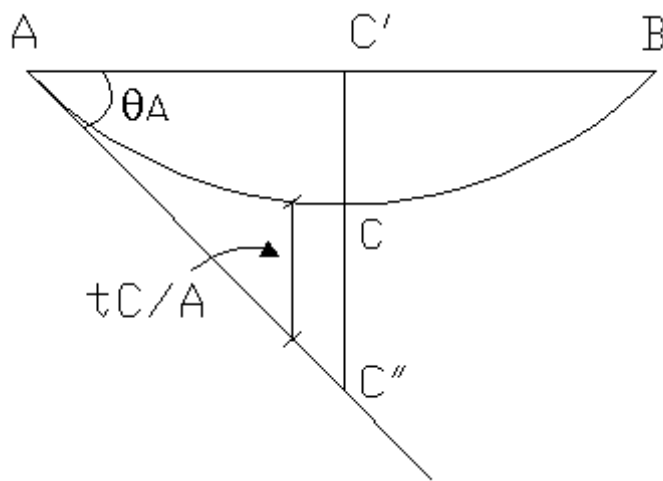

$$\theta_C = \theta_C - \theta_A$$

$$\theta_C = \theta_C + \theta_A \rightarrow \theta_C = \theta_C - \frac{t_B}{L}$$

$$\theta_C = \underbrace{\theta_C}_{V} - R_A$$

2- مقدار شیب منحنی الاستیک در یک نقطه از تیر اصلی برابر نیروی برشی در تیر تحت اثر بار الاستیک

$\frac{M}{EI}$ می باشد در همان نقطه مشخص

$$C'C' = x_c \cdot \theta_A$$

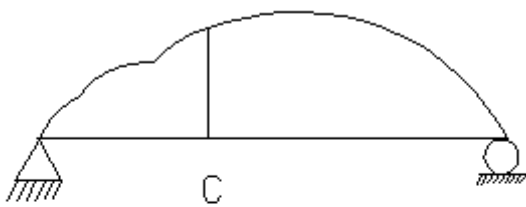
$$CC' = t_C$$

$$\Delta = CC' = C'C' - CC'$$

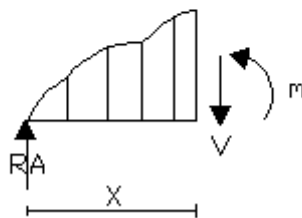
$$\Delta = x_c \cdot \theta_A - t_C$$

$$\Delta = -x_c \cdot \theta_A - t_C$$

$$M = R_A x - * = (\theta_A x - t_C) = M$$

(*: لنگر سطح نسبت به نقطه C)

3- مقدار فیز منحنی الاستیک در یک نقطه از تیر اصلی

برابر لنگر خمشی تیر تحت اثر بار الاستیک $\frac{M}{EI}$ در همان نقطه می باشد.

روش تیر مزدوج و یاروش تیر فرضی:

چون در تکیه گاه گیردار شیب و فیز صفر است بنابراین

باید لنگر خمشی و برش در آنجا (در تیر فرضی) صفر

باشد بنابراین:

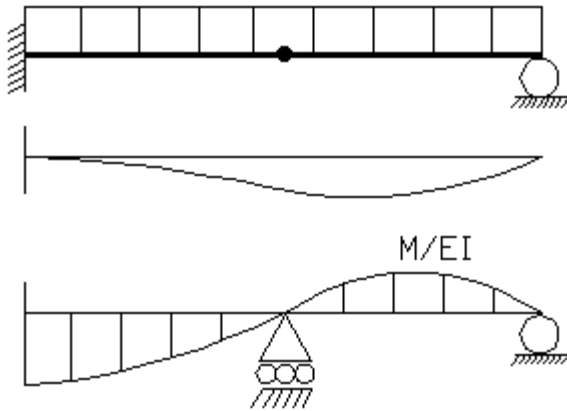
1- تکیه گاه گیردار در تیر اصلی به انتهای آزاد در تیر

فرضی تبدیل می شود.

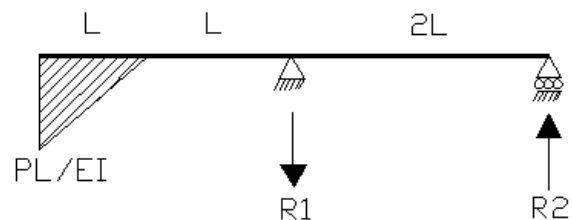
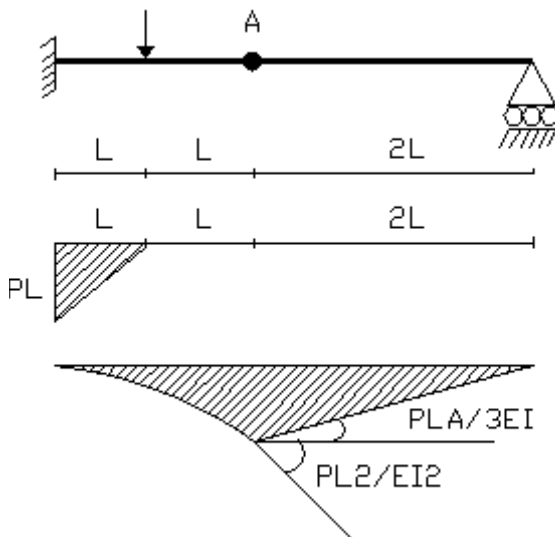
2- تکیه گاه غلطک یا مفصل کناری در تیر اصلی در تیر مزدوج تغییر نمی کند.

3- مفصل داخلی در تیر اصلی تبدیل به تکیه گاه مفصلی در تیر مزدوج می شود.

4- تکیه گاه مفصل میانی در تیر اصلی تبدیل به مفصل داخلی در تیر مزدوج می شود.

مثال:

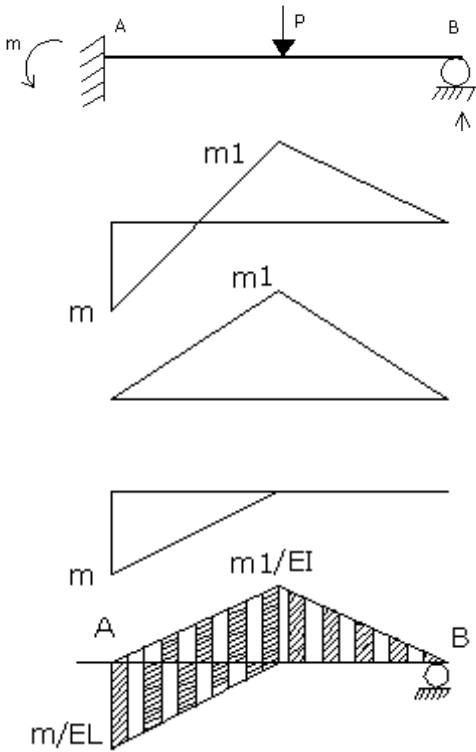

$$\Delta_A = \frac{PL}{EI} \times L \times \frac{1}{2} \times \frac{5L}{3} = \frac{5PL^3}{6EI}$$

مثال:

تیر مزدوج بوجهی آمده در این حالت پایدار است بنابراین برای اینکه این تیر پایدار باشد باید رابطه ای معین بین بارهای وارده بر این تیر وجود داشته باشد.

در تیر اصلی:

$$M_1 = R \frac{L}{2} \quad (1)$$

$$+ \uparrow \sum M_A = 0 \rightarrow M = \frac{PL}{2} - RL \quad (2)$$

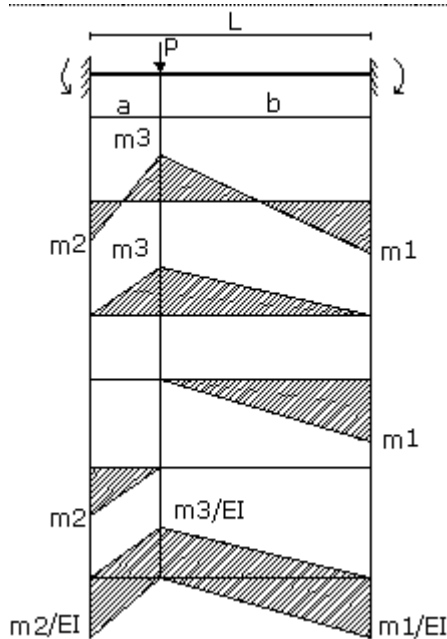
در تیر مزدوج:

$$+ \uparrow \sum M_B = 0 \rightarrow \frac{M}{EI} \times \frac{L}{2} \times \frac{L}{2} \times \frac{5L}{6} = \frac{M_1}{EI} \times L \times \frac{L}{2} \times \frac{L}{2}$$

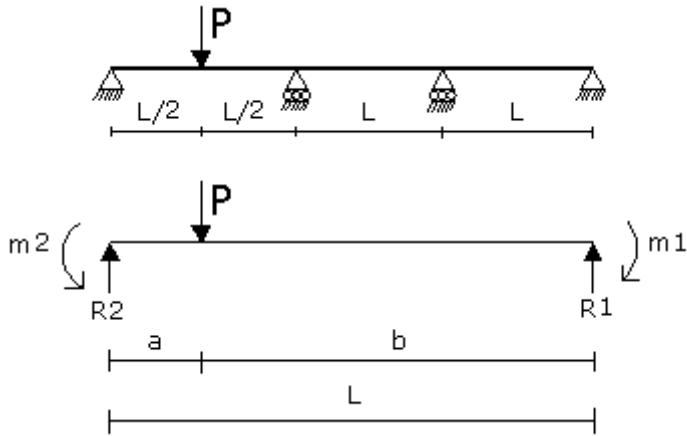
$$\rightarrow \frac{5pl}{2} - 5RL = 3RL \rightarrow 5pl = 16Rl \rightarrow R = \frac{5p}{16}$$

از اینجا M و M₁ را مناسبه می کنیم.

مثال:

در تیر اصلی داریم:

$$1) R_1 + R_2 = P$$

$$2) R_2 \times L - P \times b + M_1 - M_2 = 0$$

$$3) R_1 \times L - P \times a - M_1 + M_2 = 0$$

$$4) M_1 + M_3 - R_1 \times b = 0$$

$$5) R_1 = \frac{M_1 - M_2 + Pa}{L}$$

$$4,5) \Rightarrow M_1 + M_3 - (M_1 - M_2 + Pa) \frac{b}{L} = 0 \Rightarrow (1-b)M_1 + \frac{b}{L}M_2 + M_3 = \frac{Pab}{L} \quad (6)$$

در تیر مزدوج داریم:

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \rightarrow \frac{M_1}{EI} \times \frac{b}{2} + \frac{M_2}{EI} \times \frac{a}{2} = \frac{M_3}{EI} \frac{L}{2} \rightarrow bM_1 + aM_2 - LM_3 = 0 \quad (7)$$

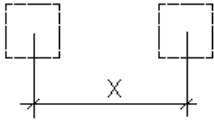
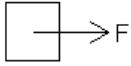
$$\sum M_0 = 0 \rightarrow \frac{M_1}{EI} \times \frac{b}{2} \times \frac{2b}{3} - \frac{M_2}{EI} \times \frac{a}{2} \times \frac{2a}{3} + \frac{M_3}{EI} \times \frac{a}{2} \times \frac{a}{3} + \frac{M_3}{EI} \times \frac{b}{2} \times \frac{b}{3} = 0$$

$$\frac{b^2}{3}M_1 - \frac{a^2}{3}M_2 + \left(\frac{a^2 - b^2}{6}\right)M_3 = 0 \quad (8)$$

$$(7), (8), (9) \Rightarrow \begin{cases} M_1 = \frac{pa^2b}{L^2} \\ M_2 = \frac{pab^2}{L^2} \end{cases}$$

روشهای انرژی:

اگر x در امتداد f باشد.

$$work = F \cdot x$$

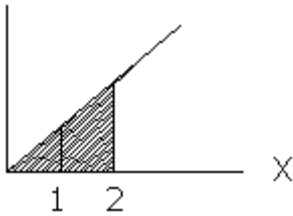
$$work = \vec{F} \cdot \vec{x} = Fx \cos \alpha$$

α = زاویه بین راستای F و x

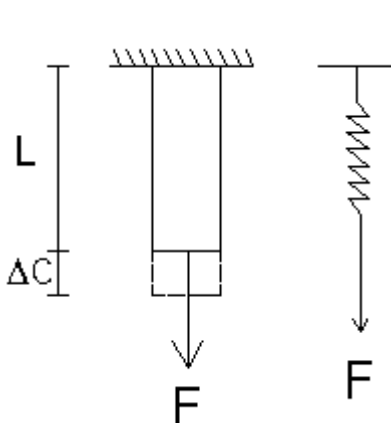
$$u_{1 \rightarrow 2} = \int_1^2 \vec{F} \cdot d\vec{r} \quad \text{در صورتیکه راستای نیرو با جابجایی تغییر نکند:}$$

$$u_{1 \rightarrow 2} = \int_1^2 F dr \quad \text{در صورتیکه تغییرات نیرو فطی باشد:}$$

در راستای نیرو با جابجایی تغییر نکند (بصورت فطی تغییر کند)

$$u = \int_0^2 F dx \rightarrow u = \frac{1}{2} Fx$$

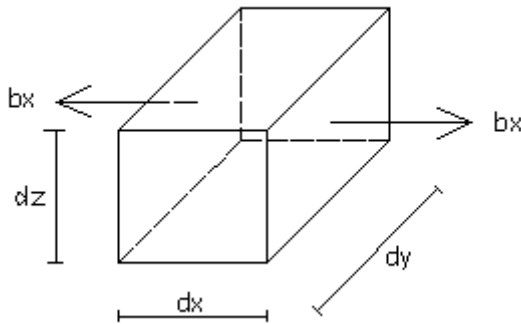
$$\frac{1}{2} kx^2 = \frac{1}{2} \times Fx \rightarrow x = \frac{F}{k} \quad \text{مثال:}$$

$$W_e = \frac{1}{2} F \Delta L \quad \text{کار انجام شده توسط نیروهای خارجی (کار خارجی)}$$

$$u = W_i \quad \text{کار انجام شده توسط نیروهای داخلی برابر انرژی}$$

پتانسیل ذخیره شده در جسم می باشد (کار داخلی)

تنش مموری:

$$\varepsilon_x = \frac{\sigma_x}{E} \quad du = \frac{1}{2} dF dx$$

$$dF = \sigma_x dy dz \quad du = \frac{1}{2} (\sigma_x dy dz) (\varepsilon_x dx)$$

$$\Delta L = \varepsilon_x dx \quad (*) du = \frac{1}{2} \sigma_x \varepsilon_x dV$$

* انرژی کرنشی داخلی برای جز کوچک

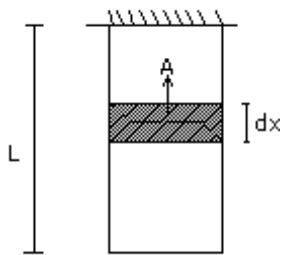
انرژی پتانسیل ذخیره شده در واحد حجم یا پگالی انرژی کرنشی $u_o = \frac{du}{dV} = \frac{1}{2} \sigma_x \varepsilon_x$

کارتنشهای نرمال $u = \int \frac{1}{2} \sigma_x \varepsilon_x dV$ $\sigma_x = E \varepsilon_x \Rightarrow u = \int \frac{1}{2E} \sigma_x^2 dV$

کارتنشهای برشی $u = \int \frac{\tau^2}{2G} dV$

ضریب ارتجاعی برشی $G = \frac{E}{2(1+\nu)}$

مثال:

$$\sigma = \frac{p}{A}$$

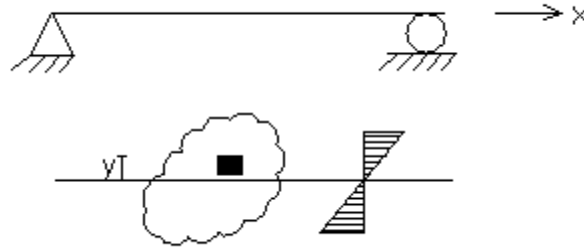
$$u = \int \frac{\sigma_x^2}{2E} dV = \int_0^L \left(\frac{p}{A}\right)^2 \times \frac{1}{2E} A dx$$

$$dV = A dx$$

برای اعضای که تحت تاثیر نیروی مموری قرار گرفته اند $u = \int_0^L \frac{p^2}{2AE} dx$

کار داخلی: کار انجام شده توسط نیروهای داخلی $u = \frac{p^2 l}{2AE}$ و P و A ثابت

مثال در تیرها:

$$\sigma = \frac{M_y}{I} \quad u = \int \frac{\sigma^2 dv}{2E} = \iint_{A \times x} \left(\frac{M_y}{I}\right)^2 \frac{1}{2E} dx dA$$

$$dV = dA dx$$

$$= \frac{1}{2E} \int_x \left(\frac{M}{I}\right)^2 \int_A y^2 dA dx = \frac{1}{2E} \int_0^l \frac{M^2}{I^2} \times I dx$$

$$u = \int_0^L \frac{M^2}{2EI} dx \quad \text{انرژی ذخیره شده در تیر تحت تاثیر خمشی فالص}$$

$$\tau = \frac{VQ}{I} \quad u = \int_0^L \frac{V^2}{2GA_s} dx \quad \text{انرژی ذخیره شده در تیر تحت تاثیر نیروی برشی}$$

$$A_s = \frac{A}{K}$$

$K=1.2$ برای مقاطع مستطیلی ، $K = \frac{10}{9}$ برای مقاطع دایره ای

$K=1$ برای نیمرفهای I شکل

مثال:

سازه تحت اثر لنگر پیچشی

$$u = \int \frac{T^2 dx}{2Gj}$$

T: لنگر پیچشی

G: ضریب الاستیسیته پیچشی

J: لنگر قطبی $J = I_x + I_y$

روشهای انرژی:

$$\text{انرژی داخلی ناشی از خمش} = \int \frac{M^2 dx}{2EI}$$

$$\text{انرژی داخلی ناشی از برش} = \int \frac{V^2 dx}{2GA_s} \quad A_s = \frac{A}{K}$$

$$\text{انرژی داخلی ناشی از پیچش} = \int \frac{T^2 dx}{2Gj} \quad j = I_x + I_y$$

$$\text{انرژی داخلی ناشی از تنشهای مماسی} = \int \frac{p^2 dx}{2EA}$$

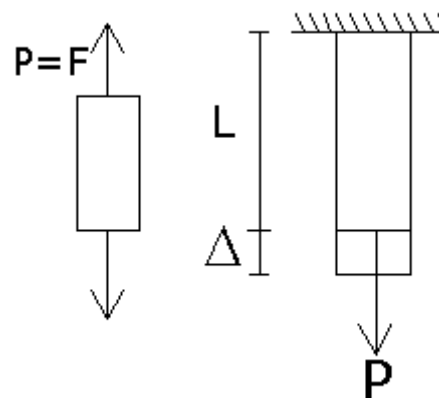
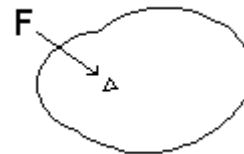
استفاده از بقاء انرژی در محاسبه تغییر فرم:

$$W_e = W_l \quad W_e = \frac{1}{2} F \Delta$$

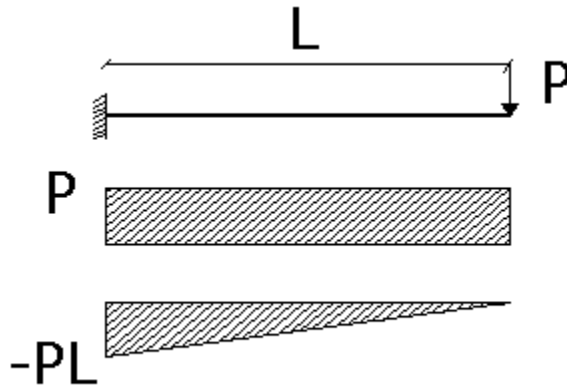
$$W_l = u = \int_0^L \frac{F^2 dx}{2\epsilon_A} = \frac{F^2 L}{2\epsilon_A}$$

$$W_l = u = \int_0^L \frac{F^2 dx}{2\epsilon_A} = \frac{F^2 L}{2\epsilon_A}$$

$$\frac{1}{2} F \Delta = \frac{F^2 L}{2\epsilon_A} \rightarrow \Delta = \frac{F L}{\epsilon_A}$$

مثال:

$$W_e = \frac{1}{2} p \Delta$$

$$u = \int_0^L \frac{M^2 dx}{2EI} + \int_0^L \frac{1.2V^2 dx}{2GA_s}$$

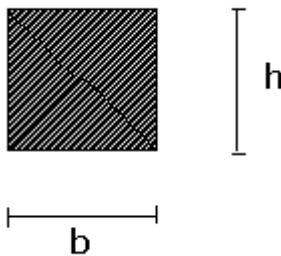
مبدأ را ممل نیروی p می گیریم.

$$u = \int_0^L \frac{p^2 x^2 dx}{2EI} + \int_0^L \frac{1.2V^2 dx}{2GAf} \quad Af = \frac{A}{K}$$

$$u = \int_0^L \frac{p^2 x^2 dx}{2EI} + \int_0^L \frac{1.2p^2 dx}{2GA}$$

$$\frac{p^2}{2EI} \int_0^L x^2 dx + \frac{0.6p^2}{GA} \int_0^L dx \rightarrow u = \frac{p^2 L^3}{6EI} + \frac{0.6p^2 L}{GA}$$

$$W_i = W_e \rightarrow \Delta = \frac{pL^3}{3EI} + \frac{1.2pL}{GA}$$

اگر ارتفاع کم باشد از تغییر فرم ناشی از برش صرف نظر می کنیم.

برای ارتفاعهای کوچک مقدار h/c بسیار ناچیز است.

محدودیت‌های روش بقاء انرژی:

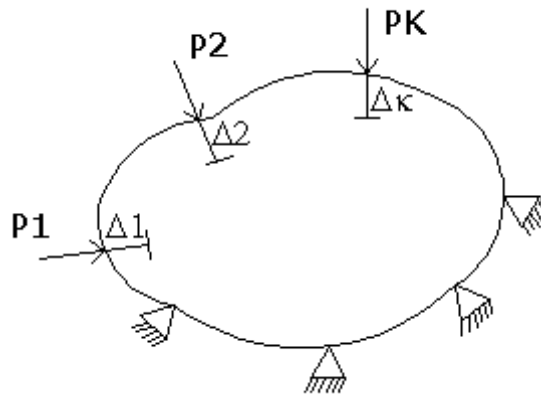
1- بایستی فقط یک بار متمرکز به سیستم وارد شود.

2- تغییر مکان (افقط در ممل اعمال بار داریم) و در جهت بار

قضیه کاستلیانو

برای یک سازه اگر تغییر درجه حرارت نداشته باشیم و نشست تکیه گاهی وجود نداشته باشد آنگاه مقدار تغییر فرم یک نقطه از سازه در امتداد نیروی که در آن نقطه وارد می شود برابر است با مشتق انرژی (داخلی) سیستم نسبت به نیروی وارد شده به آن نقطه.

$$U = \text{انرژی داخلی}$$

$$\Delta_k = \frac{\partial u}{\partial p_k} \quad \partial_k = \frac{\partial u}{\partial M_k}$$

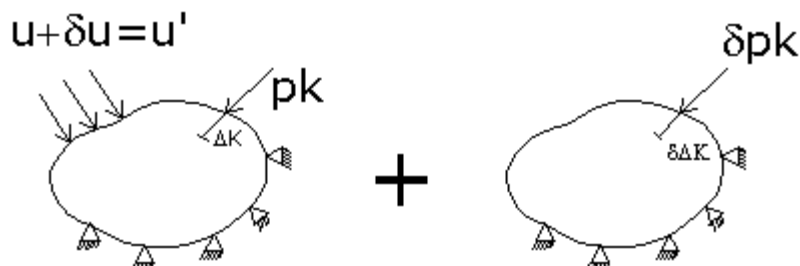
$$u = u(p_1, p_2, \dots, p_k)$$

$$\delta u = \frac{\partial u}{\partial p_1} \delta p_1 + \frac{\partial u}{\partial p_2} \delta p_2 + \dots + \frac{\partial u}{\partial p_k} \delta p_k + \dots$$

$$\delta u = \frac{\partial u}{\partial p_k} \delta p_k$$

$$\delta p_1 = \delta p_2 = \dots = 0 \quad , \quad \text{if } \delta p_k \neq 0$$

$$u + \delta u = u'$$

δp_k باعث ایجاد تغییر مکان کوچک $\delta \Delta_k$ شود

$$\frac{1}{2} \delta p_k \delta \Delta_k = \delta p_k \text{ کارانجام شده توسط نیروهای}$$

کارانجام شده توسط نیروهای خارجی $W + \delta p_k \Delta_k$

$$W_p + \delta p_k \Delta_k = u + \delta u \xrightarrow{We=u} \delta p_k \Delta_k = \delta u \rightarrow \delta p_k \Delta_k = \frac{\partial u}{\partial p_k} \delta p_k$$

$$\Rightarrow \Delta_k = \frac{\partial u}{\partial p_k}$$

تغییرات طول حاصل از نیروی محوری $\Delta = \frac{pL}{EA}$

$$u = \int_0^L \frac{p^2 dx}{2EA} \text{ نیروی محوری}$$

$$\Delta = \frac{\partial u}{\partial p} = \int_0^L \frac{\partial}{\partial p} \left(\frac{p^2 dx}{2EA} \right) = \int_0^L \frac{2p dx}{2EA}$$

$$\int_0^L \frac{p dx}{EA} = \frac{pL}{EA}$$

مثال:

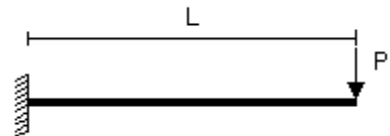
$$u = \int_0^L \frac{M^2 dx}{2EI} + \int_0^L \frac{V^2 dx}{2GA_f} \quad M = -px \rightarrow \frac{\partial M}{\partial P} = -x$$

$$V = p \rightarrow \frac{\partial V}{\partial p} = 1$$

$$\Delta = \int_0^L \frac{\partial}{\partial p} \frac{M^2 dx}{2EI} + \int_0^L \frac{\partial}{\partial p} \frac{V^2 dx}{2GA_f} = \int_0^L 2M \frac{\partial M}{\partial P} \frac{dx}{2EI} + \int_0^L \frac{2V \partial V}{\partial p} \frac{dx}{2GA_f}$$

$$\Delta = \int_0^L \underbrace{(-x)}_{\frac{\partial M}{\partial P}} \frac{(-px) dx}{EI} + \int_0^L \underbrace{(1)}_{\frac{\partial V}{\partial p}} \frac{p dx}{GA_f} = \int_0^L \frac{px^2 dx}{EI} + \int_0^L \frac{p dx}{GA_f}$$

$$\Delta = \frac{pL^3}{3EI} + \frac{1.2pL}{GA}$$

مثال:

اگر درمملی که می فوایم تغییرفرم

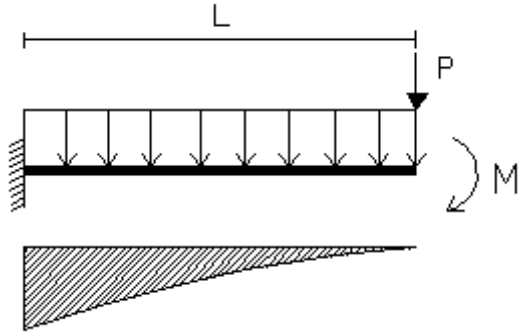
رامساب کنیم نیروی متمرکزی نداشته

باشیم نیروی فرضی P راقرار می دهیم ودر

هنگام مناسبه عدد گذاری درانتگرال آنرا

مساوی صفر فرض می کنیم وهمینطور

لنگر M_0 را.

$$M = \frac{-wx^2}{2} - Px - M_0$$

$$v = wx + p$$

$$u = \int_0^L \frac{M^2 dx}{2EI}$$

$$\Delta = \frac{\partial u}{\partial p} \quad M_0 = \frac{Wx^2}{2}$$

$$\Delta = \int_0^L \frac{\partial M}{\partial p} \frac{M dx}{EI}$$

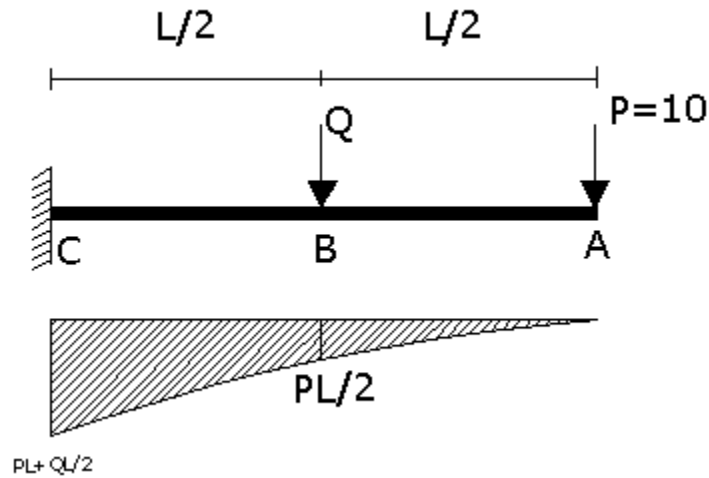
$$\partial = \frac{\partial u}{\partial M_0} = \int_0^L \frac{\partial M}{\partial M_0} \frac{M dx}{EI}$$

$$\Delta = \int_0^L (-x) \frac{\left(\frac{-Wx^2}{2} - px - M_0\right)}{EI} dx = \int_0^L \frac{\left(\frac{Wx^3}{2} + px^2 + xM_0\right)}{EI} dx$$

$$\frac{1}{EI} \left[\frac{Wx^4}{8} + \frac{M_0 x^2}{2} \right]_0^L = \frac{WL^4}{8EI} \rightarrow \Delta = \frac{WL^4}{8EI}$$

$$\theta = \int_0^L \frac{Wx^2}{2} \frac{dx}{EI} = \frac{Wx^3}{6} \Big|_0^L \frac{1}{EI} \rightarrow \theta = \frac{WL^3}{6EI}$$

مثال: تغییر فرم در وسط تیر را نشان دهید.

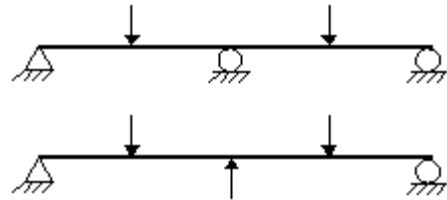
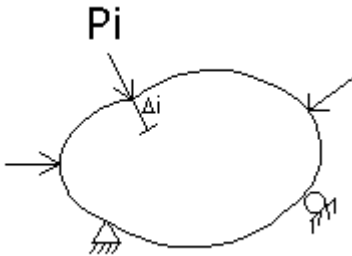
مبدأ	محدوده تغییرات A-B	M
A	$0 - \frac{L}{2}$	$-p_x$
B	$0 - \frac{L}{2}$	$\frac{-pL}{2} - px - Qx$

$$\Delta = \frac{\partial u}{\partial Q} = \int \frac{\partial M}{\partial Q} \frac{M}{EI} dx = \int_A^B \frac{\partial M}{\partial Q} \frac{M}{EI} dx + \int_B^C \frac{\partial M}{\partial Q} \frac{M}{EI} dx$$

$$\Delta = \int_0^{\frac{L}{2}} \underbrace{(0)}_{\frac{\partial M}{\partial Q}} dx + \int_0^L (-x) \frac{(-\frac{pL}{2} - px - Qx)}{EI} dx = \int_0^L \frac{1}{EI} (\frac{pL}{2}x + px^2 + Qx) dx$$

$$\Delta = \frac{5pL^3}{48EI}$$

روش انرژی حداقل:

عکس العمل مجهول اضافه

$$\frac{\partial u}{\partial x} = 0 \text{ : مقدار فیزیک در محل اعمال } x$$

در یک سازه بایک درج نامعینی مقدار مجهول اضافه x برابر عددی است که به ازاء آن مقدار انرژی کرنشی سازه حداقل گردد.

قضیه انرژی حداقل در حالت کلی:

در یک سازه نامعین مجهولات اضافی مقادیری را اختیار می کنند که به ازاء آنها مقدار انرژی کرنشی کل سازه حداقل شود.

روش استفاده از قضیه حداقل انرژی:

1- انتخاب مجهولات اضافی

2- نوشتن فرم کلی معادله انرژی کرنشی سازه بر ماسب مجهولات اضافی

$$u = \int_{\text{کل سازه}} \frac{M^2}{2EI} ds + \int_{\text{کل سازه}} \frac{V^2}{2GA} ds + \int_{\text{کل سازه}} \frac{p^2}{2EA} ds$$

3- از عبارت حاصل در مرحله 2 نسبت به مجهولات اضافی مشتق گرفته و مساوی صفر قرار می دهیم

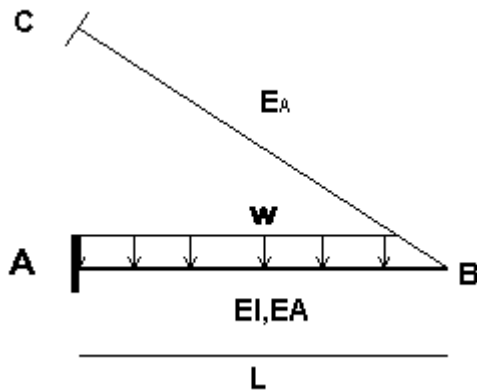
4- از مل دستگام معادل حاصل مقادیر مجهولات اضافی بدست می آیند.

$$\frac{\partial u}{\partial x_i} = \int_{\text{کل سازه}} \frac{M}{EI} \frac{\partial M}{\partial x_i} ds + \int \frac{V}{GA} \frac{\partial V}{\partial x_i} ds + \int \frac{p}{EA} \frac{\partial p}{\partial x_i} dx = 0$$

اگر نیروی مموری در عضو ثابت و EA هم ثابت و مثل اعضای فرپایی باشد انتگرال برابر است با:

$$\frac{pL}{EA} \frac{\partial p}{\partial x_c}$$

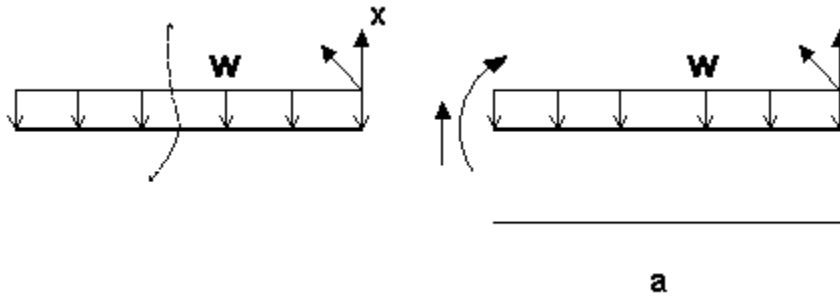
سازه زیر را به روش انرژی مداخل آنالیز کنید از تغییر فرمهای برشی صرف نظر شود.

عکس العمل کابل به عنوان تکیه گاه زائد فرض شود.

عضو	P	M
AB	$-x \cos 30$	$\frac{a}{2}x - \frac{Wa^2}{2}$
BC	X	0

$$M = \frac{x}{2}a - \frac{Wa^2}{2}$$

$$\frac{\partial u}{\partial x_i} = \int_0^L \frac{a}{2} \frac{x - \frac{Wa^3}{2}}{EI} \times \frac{a}{2} \times da + \frac{pL}{EA} \frac{\partial p}{\partial x_i}$$

$$\frac{(-\sqrt{\frac{3}{2}})xL}{EA} \times (-\frac{\sqrt{3}}{2}) + \frac{x \frac{2L}{\sqrt{3}}}{EA} (1) = 0$$

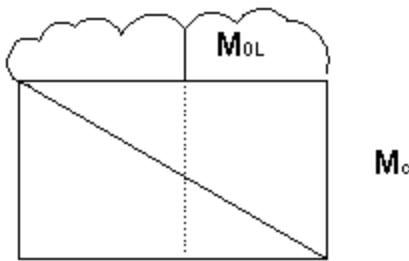
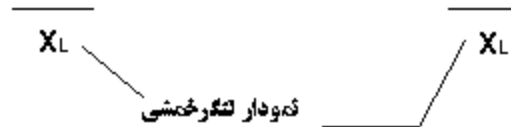
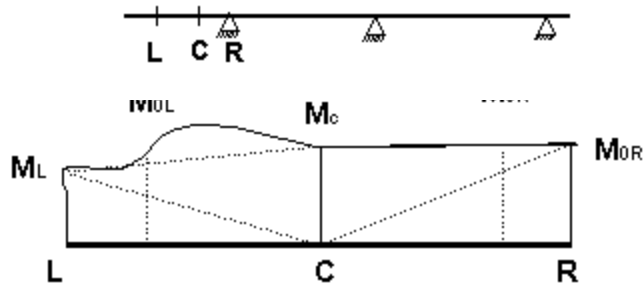
$$\frac{1}{EA} \int_0^L \left(\frac{a^2 x}{4} - \frac{wa^3}{4} \right) da + \frac{3Lx}{4EA} + \frac{2Lx}{\sqrt{3}EA} = 0$$

$$\frac{1}{EA} \left[\left(\frac{a^2 x}{4} - \frac{Wa^3}{4} \right) \right] + \frac{3Lx}{4EA} + \frac{2Lx}{\sqrt{3}EA}$$

هر مجهول یک معادله کاستالیانو نوشته می شود.

قضیه سه لنگری:

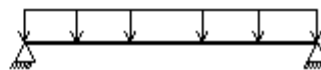
کاربرد فقط برای تیرهای به شکل روبرو است مثلا برای قاب کاربرد ندارد.

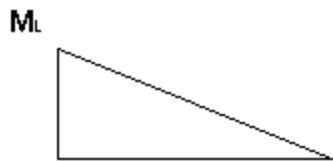
XL

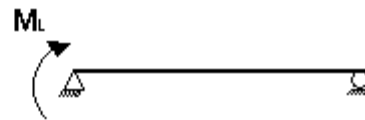
+

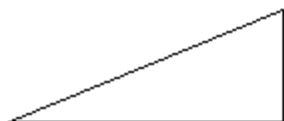
XL

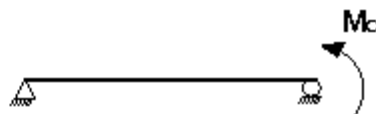
=

+

=

$$\theta_{cl} = \theta_{CR} \quad I$$

$$\theta_{Cl} = B_L - \gamma_{cl} \quad II$$

$$\theta_{CR} = \gamma_{CR} - BR \quad III$$

$$I, II, III \xrightarrow{I \rightarrow II, I \rightarrow III} B_L - \gamma_{cl} = \gamma_{CR} - B_R \quad (a)$$

$$B_L = \frac{\delta_l - \delta_c}{L_L}$$

$$B_R = \frac{\delta_R - \delta_C}{L_R}$$

$$\gamma_{cl} = \frac{t \frac{L}{c}}$$

$$\gamma_{CR} = \frac{t \frac{R}{C}}$$

$$t \frac{L}{c} = \frac{M_L}{EI} \times \frac{L_L}{2} \times \frac{L_L}{3} + \frac{M_c}{EI} \times \frac{L}{2} \times \frac{2L}{3} + \int_0^{L_L} \frac{M_0 L}{EI} x_L dx$$

$$t \frac{L}{c} = \frac{M_L L_1^3}{6EI} + \frac{M_c L_2^3}{3EI} + (M_0)_L$$

$$\gamma_{cl} = \frac{M_L^2 L}{6EI} + \frac{M_c L}{3EI} + \frac{(M_0)L}{L_L}$$

$$t \frac{R}{C} = \frac{M_R}{EI_R} \times \frac{L_R}{2} \times \frac{L_R}{3} + \frac{M_c}{EI} \times \frac{L_R}{2} \times \frac{2L_R}{3} + \int_0^{L_R} \frac{M_{0R}}{EI_R} x_R dx$$

$$\gamma_{CR} = \frac{M_R L_R}{6EI_R} + \frac{M_c L_R}{3EI_R} + \frac{(M_0)_R}{L_R}$$

$$\frac{\delta_L - \delta_C}{L_L} - \frac{M_L L^2}{6EI_L} - \frac{M_c L_L}{3EI_L} - \frac{(M_0)L}{L_L}$$

$$= \frac{M_R}{6EI} + \frac{M_c L_c}{3EI_R} + \frac{(M_0)_R}{L_R} - \frac{\delta_R - \delta_C}{L_R}$$

$$\Rightarrow M_L \frac{L_L}{I_L} + 2M_c \left(\frac{L_L}{I_L} + \frac{L_R}{I_R} \right) + M_R \frac{L_R}{I_R} = -\frac{L_0}{I_L} - \frac{R_0}{I_R} + 6EI \frac{\delta_L}{L_L} - \delta_c \left(\frac{1}{L_L} + \frac{1}{L_R} \right) + \frac{\delta_R}{L_R}$$

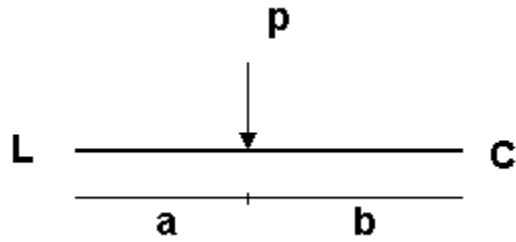
$$L_0 = \frac{6(M_0)_L}{L_L}$$

$$L_R = \frac{6(M_0)_R}{L_R}$$

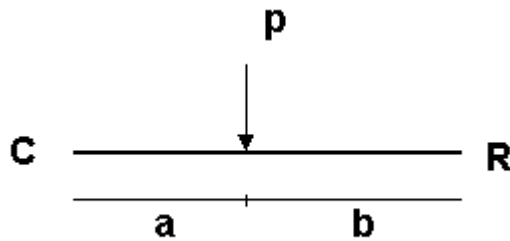
برای دو حالت فاص بار متمرکز گسترده یکنواخت مقادیر L_0 و R_0 داده شده اند.

$$L_0 = \frac{6(M_0)_L}{L_L}, \quad R_0 = \frac{6(M_0)_R}{L_R}$$

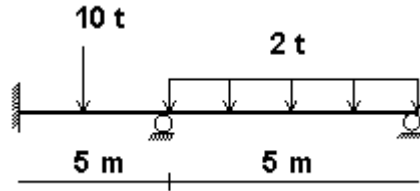

$$L_0 = \frac{pab(2a+b)}{L_L} = \frac{p_L ab(2a+b)}{L_L}$$

$$R_0 = \frac{p_R ab(2a+b)}{L_R}$$

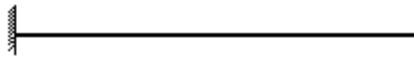
مثال:

سازه 2 درجه نامعین

در معادله سه لنگری باید deflection نقاطی در نظر بگیریم که یا تغییر شکل آن صفر یا معلوم باشد

در قضیه سه لنگری تکیه گاه گیردار به تیر زیر تبدیل می

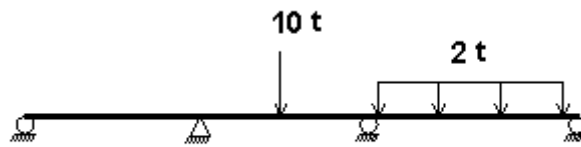

کنیم.

L

پس سازه گیردار تبدیل می شود به

$L=0$

معادله سه لنگری برای A و B

$$M_{A'} \frac{L_{AA'}}{I_{AA'}} + 2M_A \left(\frac{L_{AA'}}{I_{AA'}} + \frac{L_{AB}}{I_{AB}} \right) + M_B \frac{L_{AB}}{I_A} = -\frac{L_0}{I_{AA'}} - \frac{R_0}{I_{AB}} + 6EI \left(\frac{\delta A'}{L_{AA'}} - \delta_A \left(\frac{1}{L_{AA'}} + \frac{1}{L_{AB}} \right) \right) + \delta_B \frac{1}{L_{AB}}$$

$$\Rightarrow 0 + 2M_A \left(0 + \frac{5}{I} \right) + M_B \frac{5 \cdot 3}{I \cdot 8} \times \frac{10 \times 5^2}{I}$$

$$10M_A + M_B = -93.75 \quad (1)$$

$$R_0 = \frac{pab(a+2b)}{L_R} = \frac{p \frac{L}{2} \frac{L}{2} \left(\frac{L}{2} + L \right)}{L} = \frac{3}{8} pL^2$$

معادله سه لنگری برای نقاط A و B و C

$$R_0 = \frac{wL^3}{4} = \frac{2 \times 5^3}{4}$$

$$M_A \frac{5}{I} + 2M_B \left(\frac{5}{I} + \frac{5}{I} \right) + 0 = \frac{-93.75}{I} - \frac{62.5}{I}$$

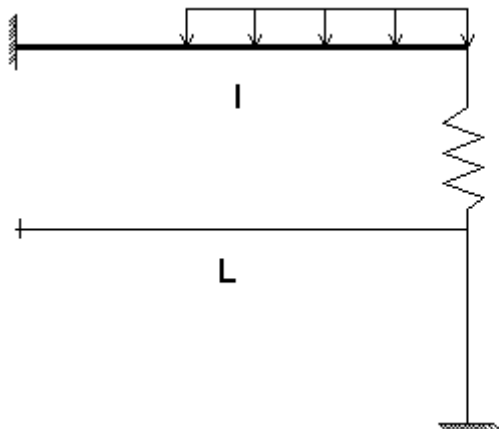
$$5M_A + 20M_B = -156.25 \quad (2)$$

$$M_B = -6.25$$

$$M_A = -6.25$$

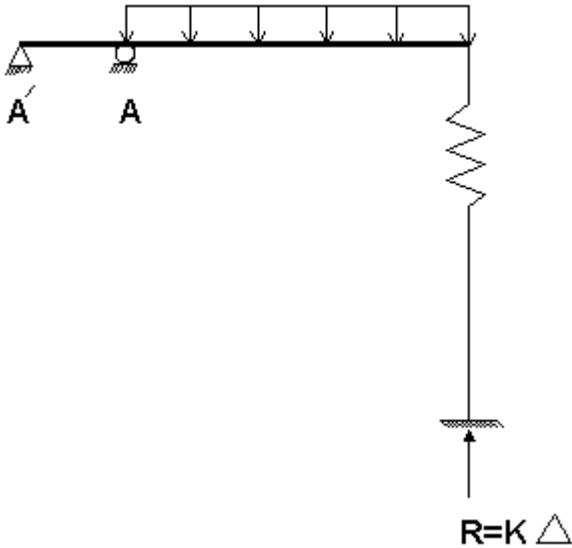
ازمحل دستگاه (1) و (2) مقادیر M_B , M_A حاصل شده.

اگر تکیه گاه ارتجاعی داشته باشیم Δ تکیه گاه ارتجاعی را به نیرو ربط دهیم.

سازه 1 درجه نامعینی دارد پس از یک

معادله سه لنگری می توانیم استفاده کنیم.

تغییر شکل فنر

اگر باین فرم جلو بردیم Δ منفی بدست می آید.

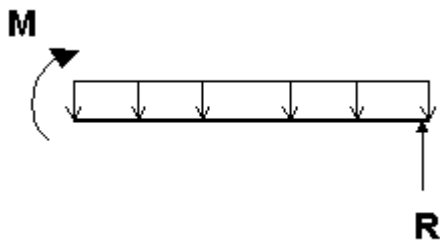
اگر جهت روبره پائین تغییر شکل فنر را مثبت

بگیریم Δ در فرمول منفی میشود.

$$\Delta = \frac{R}{k}, \quad \Delta = \frac{R}{\frac{EI}{l^3}} = \frac{Rl^3}{EI}$$

$$\frac{2ML}{I} = \frac{-WL^3}{4I} - \frac{6ERL^3}{EIL} \rightarrow 2m + 6R_L = -\frac{WL^2}{4} \quad (1)$$

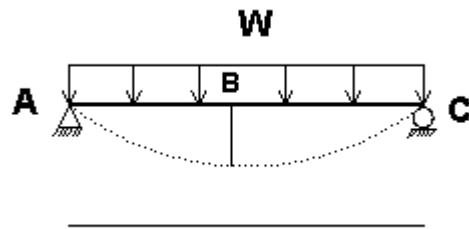
معادله بین کنگر و عکس العمل

$$R_L - \frac{WL^2}{2} - M = 0$$

$$M - R_L = -\frac{WL^2}{2} \quad (2)$$

ازمحل دستگاه 1 و 2 مقادیر M و R بدست می آید.

$$M_A = 0$$

$$L_L = \frac{L}{2}$$

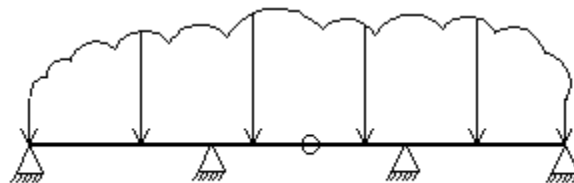
$$L_0 = W \frac{\left(\frac{L}{2}\right)^3}{4} = \frac{WL^3}{32}$$

$$0 + 2 \times \frac{WL^2}{8} \times \left(\frac{L}{2I} + \frac{L}{2I}\right) + 0 = \frac{-WL^3}{32I} - \frac{WL^3}{32I} + 6EI - \delta \left(\frac{2}{L} + \frac{2}{L}\right) + 0$$

$$\frac{WL^3}{4I} = \frac{-WL^3}{16I} - \frac{24E\delta}{L}$$

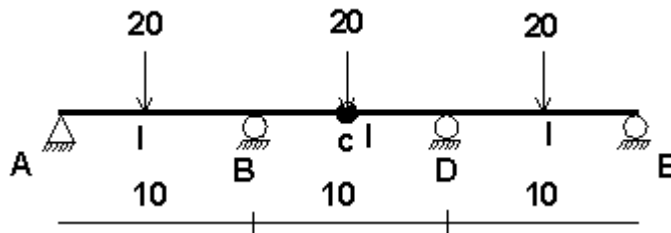
$$\frac{5WL^3}{16I} = -24 \frac{E}{L} \delta \Rightarrow \delta = \frac{-5WL^3}{16I} \times \frac{L}{24E} = \frac{-5WL^4}{384EI}$$

یکی از نقاط برنقطه مورد نظر منطبق و در نقطه دیگر برنقطه ای منطبق که تغییر شکل

صفر و یا معلوم باشد.

اول با استفاده از قضیه سه لنگری مقادیر در تکیه گاه و نقطه وسط پیدامی کنیم.

منحنی لنگر خمشی سازه را با استفاده از قضیه سه لنگری رسم کنید و میز نقطه C را نیز مساب

کنید.

برای A, B, D

$$L_0 = R_0 = \frac{3}{8} \times 20 \times 10^2 = 750$$

$$0 + 2M_B \left(\frac{10}{I} + \frac{10}{I} \right) + M_D \frac{10}{I} = \frac{-750}{I} - \frac{750}{I} + 0$$

$$40M_B + 10M_D = -1500$$

$$4M_B + M_D = -150 \quad (2)$$

اگر نقاط دیگری بگیریم چیزی بدست نمی آید

$$V_C \times 5 - 20 \times 5 - M_B = 0 \Rightarrow 5V_C = 100 + M_B \quad (1)$$

$$5V_C + M_D = 0 \quad , \quad 5V_C = -M_D \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow M_B + 100 = -M_D$$

$$M_B + M_D = -100 \quad (3)$$

$$(I), (II) \Rightarrow 3M_B = -50 \Rightarrow M_B = \frac{-50}{3} = -16.67$$

$$M_D = -83.33$$

مماسه فیز نقطه G با استفاده از قضیه سه لنگری:

در استفاده از سه نقطه نمی تواند نقطه وسط مفصل باشد چون M آن صفر است. معادله

سه لنگری را برای نقاط A و B و C می نویسیم.

برای A و B و C

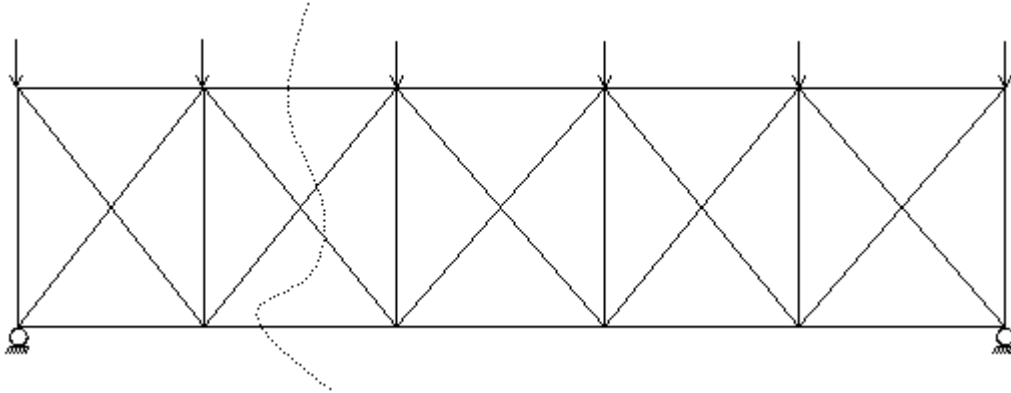
$$0 + 2(-16.67) \left(\frac{10}{I} + \frac{5}{I} \right) + 0 = \frac{-750}{I} - 0 + 6E \left(\underset{\delta_A}{0} + \underset{\delta_B}{0} + \frac{\delta_C}{5} \right)$$

$$\Rightarrow \delta_C \quad \rightarrow -2 \times 16.67 \times 15 = -750 + \frac{6EI}{5} \delta_C$$

$$\delta_C = \frac{250 \times 5}{6EI} = \frac{20833}{EI} \uparrow$$

آنالیز تقریبی سازه:

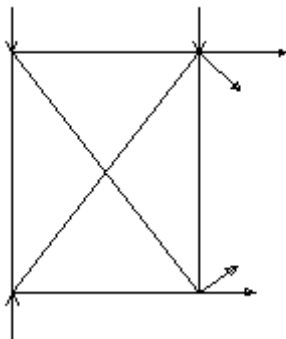
1- آنالیز فرپا

فرض: نیروی اعضای ضربدری در هر دهانه با هم برابر باشد ولی یکی از آنها فشاری و دیگری

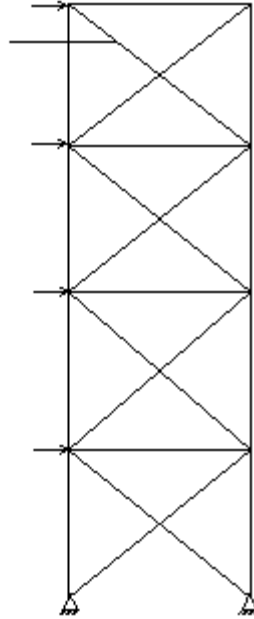
کششی باشد فرض نمی کند کدام کششی در کدام فشاری باشد زیرا جواب فودش منفی

می آید.

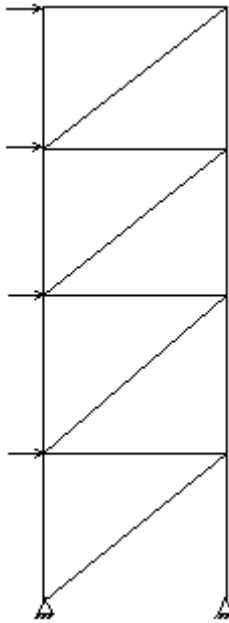

2- آنالیز قابهای بادبندی شده تمت اثر بارهای جانبی:

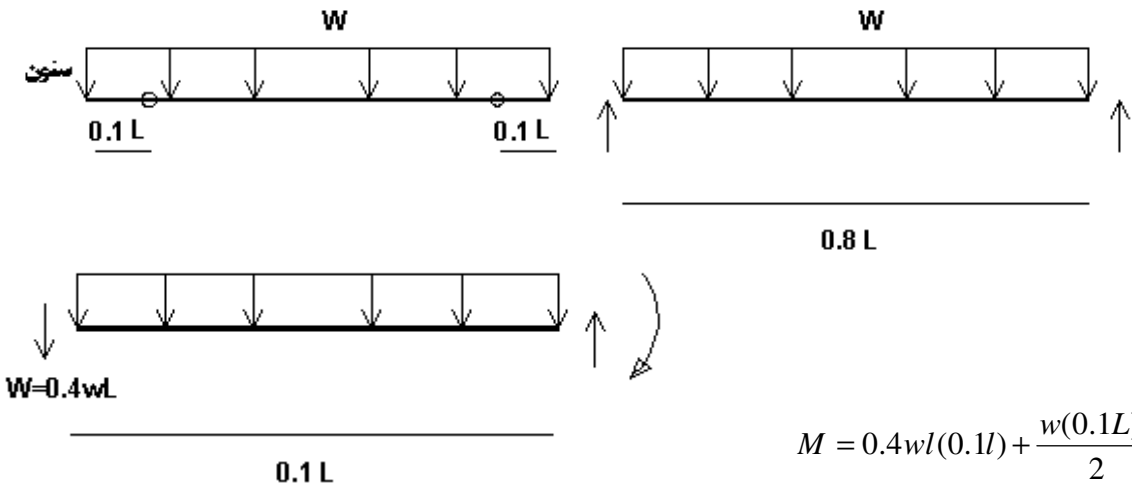
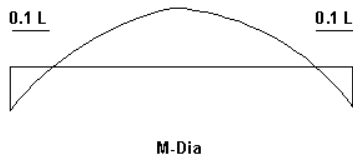
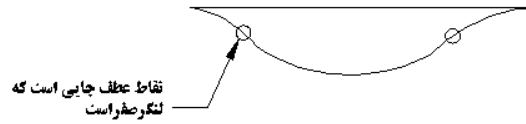
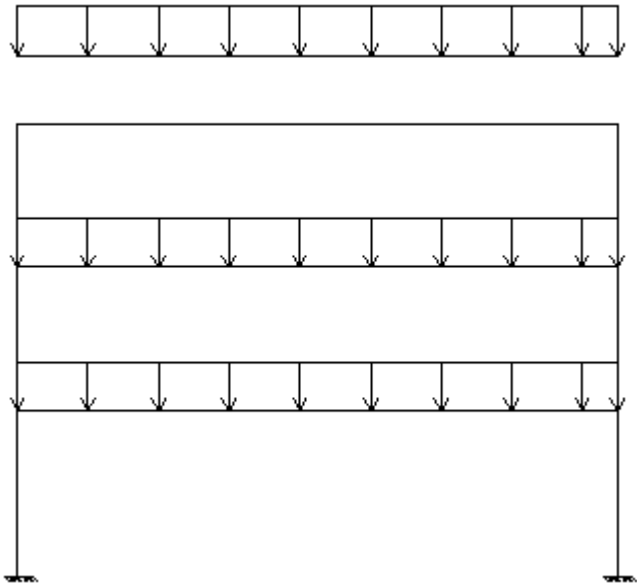
فشاری

اعضای تمت فشار را مدف می کنیم:

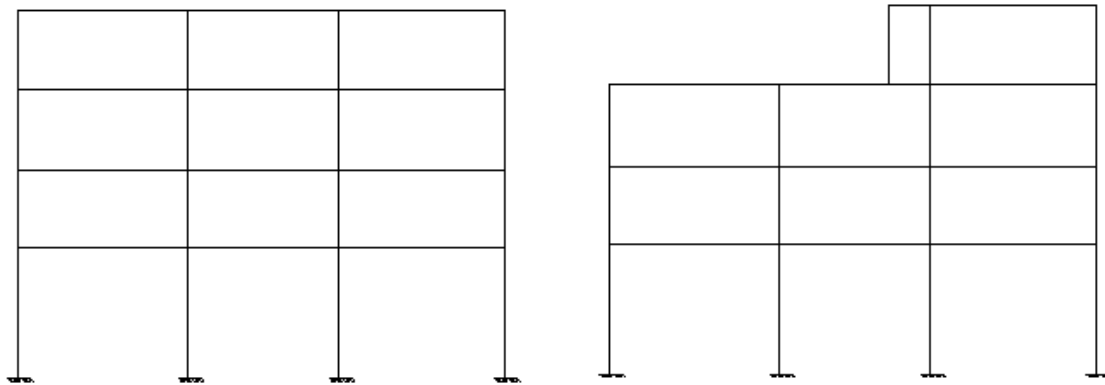
3- آنالیز قابهای صلب تحت اثر بار قائم.

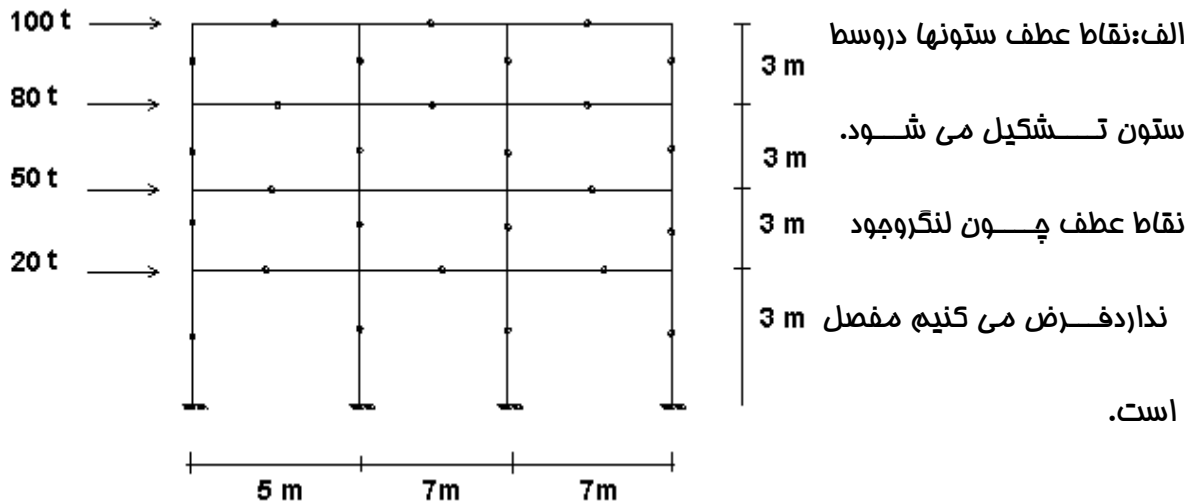
4- آنالیز قابهای صلب تحت اثر بارهای جانبی

I روش پرتال:

اگر دهانه مساوی باشد اعداد نزدیک به هم می باشد

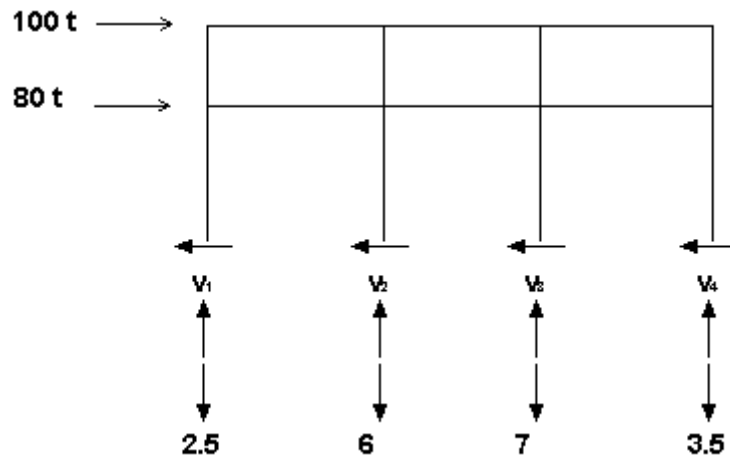
1- فرض اول

ب: نقاط عطف نیروها در وسط دهانه تیر تشکیل می شود

فرض سوم:

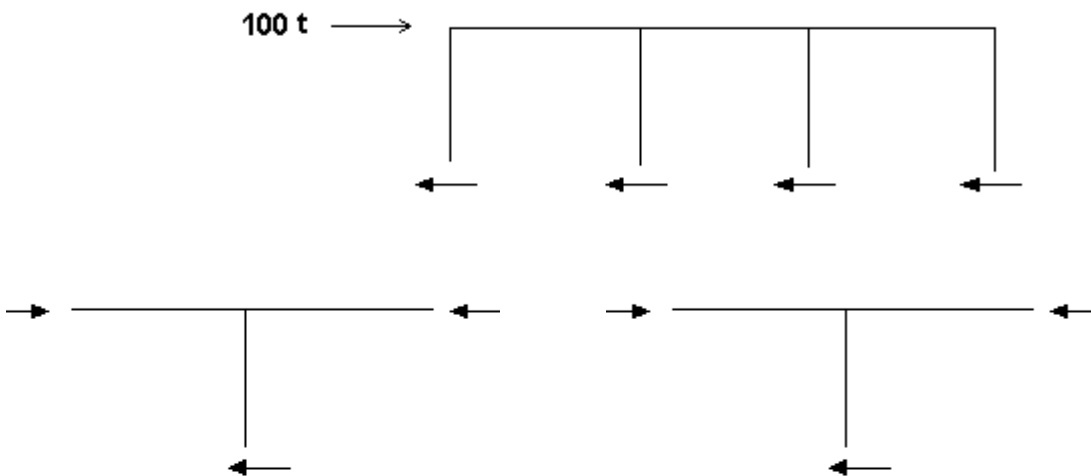
نیروی برشی هرستون متناسب بانصف مجموع دهنه های ستن درطرف آن ستون است.

$$V_1 + V_2 + V_3 + V_4 = 180 \text{ ton}$$

$$2.5 + 6 + 7 + 3.5 = 19$$

اگر دهنه هامساوی ستوهای وسط دوبرابر ستونهای درطرف باری برند.

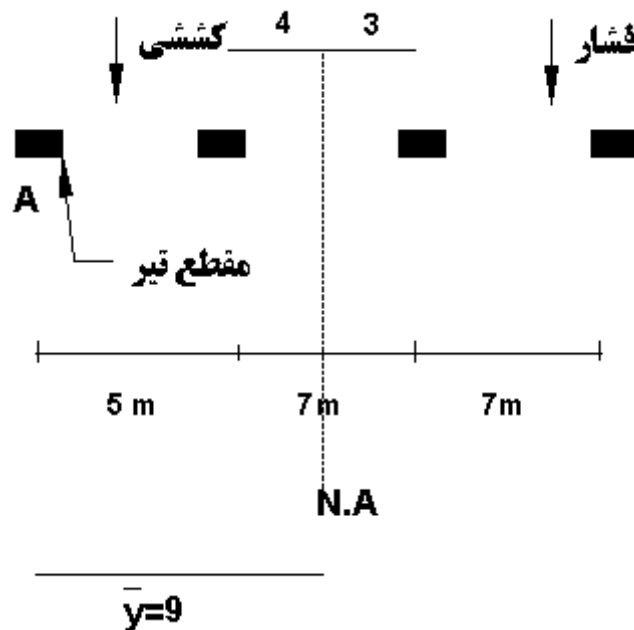
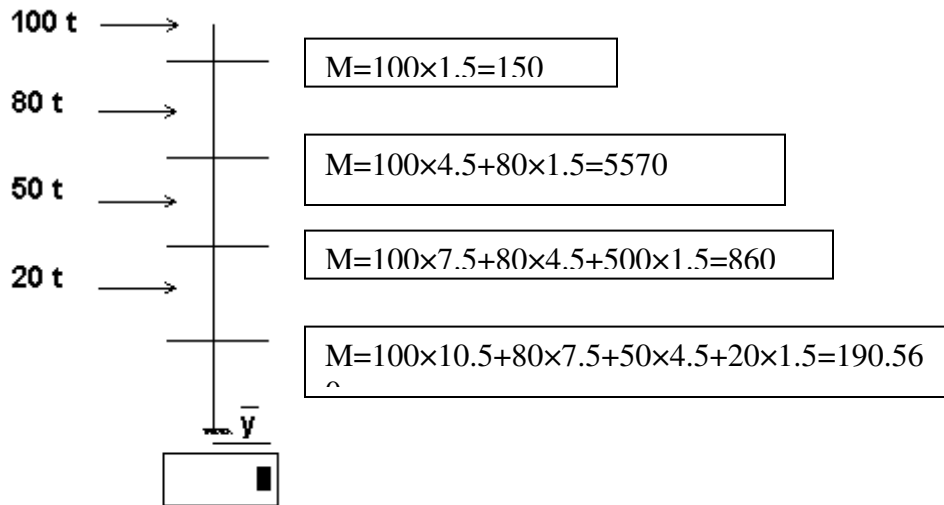
روش دوم:

2- کانتیلور

الف و ب: مانند بالا در روش پرتال

ج: نیروی محوری هرستون متناسب بافاصله آن ستون از مرکز سطح ستونها می باشد

یا نیروی محوری مشابه تنش در تیرها محاسبه می شود.

محل استقرار دقیقاً در محل استقرار ستون

اول از همه موقعیت محور فنتی را تعیین می کنیم

$$\bar{y} = \frac{5A + 12A + 19A}{4A} = 0$$

$$I = 9^2 A + 4^2 A + 3^2 A + 10^2 A = 206A$$

نیروی محوری در ستون های پائین را محاسب می کنیم نیروی از شکل پیدا است که کششی

است.

$$p_1 = \frac{1905 \times 9}{206A} \times A = 83.3 \text{ ton}$$

کششی

$$p_2 = \frac{1905 \times 4}{206A} \times A = 37 \text{ ton}$$

کششی

$$p_3 = \frac{1905 \times 3}{206A} \times A = 27.7 \text{ ton}$$

فشار

$$p_4 = \frac{1905 \times 10}{206A} \times A = 92.5 \text{ ton}$$

فشار در طبقه همکف

در بالا مانند همین طبقه فقط به جای لنگر 860 گذاشته می شود